

MANİFESTO

ALEVİLİĞE DAİR

Bektaş Tosun

MANİFESTO ALEVİLİĞE DAİR

©Bektaş Tosun

Birinci baskı: Temmuz 2023

Kapak tasarımı

Adnan Aras

Sayfa düzeni

Adar Graphics

Bu kitabın yayın hakları yazarına aittir.

*Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında izinsiz kopyalanamaz ve
çoğaltılamaz.*

*Doğanın gelişim sürecini biraz irdelersek,
sabırlı bir süreç içinde ve evrimselleşmeye
giden süreçleri, bir sabır ve bir olgunlukla
her şeyin olgunlaşmasını bekleyip,
olgunluklarını deneyerek bu güne kadar
gelmiştir.*

*Biz insanlarda bu doğanın birer ürünleriysek,
bizlerde sabırla ve eksiksiz bir yarını
hazırlamak ellerimizdedir*

ALEVİLİĞE GENEL ve ANATOMİK BİR BAKIŞ BİNBİR BOYUTU VAR AMA YOL TEKTİR

Akılları ve aklımızı karıştıracak ne varsa yazmalıyız, konuşmalıyız, haykırmalıyız! Bu konuyu iki temel kavramdan başlayarak irdelemeye çalışmalıyız.

Bunlardan birincisi Coğrafya olmalıdır. 2. konuda Tarih olmalıdır!

1-Coğrafya (Küremiz) oluşmadan, tarihin oluşmayacağına hepimiz bilincindeyiz. Onun için ilk konu coğrafyayı ele almamız gerekiyor.

Her ne olursa olsun, her oluşumun bir geçmişi mutlak vardır.

Hiçbir şey de nedensiz oluşmaz nedensiz oluşamayacağına da bilincinde olmamız gerekir. Bu oluşumların hepsinde en büyük güç evrendir elbette. Evren: 4,5 milyar yıllık bir oluşumun tarihi geçmişine

sahiptir. Bilimsel verilere göre, Evreni hiçe sayan, Güneş sistemini, bilmeyen ya da bilmezlikten gelen bir karanlık anlayışla, 3500 yıllık geçmişi olan dini, dünyanın başlama süreci gibi algılayan azınlık, diğer insanları uyutma ve korkutmak için baskı ve zulmünü hala sürdürüyorlar olmasıdır.

Elbette her oluşumun bir temeli vardır. Bu oluşumların başında, üzerinde yaşadığımız gezegenimiz olan dünyamız gelir.

Bu gezegenin oluşumunu bilmeden, milyarlarca yılları “Yok” anlayışıyla karşı çıkmak insanlık tarihini hiçe saymaktan başka hiçbir anlayışa yarar sağlamaz ve çözümden olamaz. Gezegenin oluşumundan sonraki gelişen süreç ve kıtaların oluşumuyla coğrafyamızın gelişimi ve bu gelişen coğrafyada iklimin etkisi, iklimin oluşumundan, yaşam için gerekli olduğunu bilmediğimiz canlıların oluşumu, Güneş sistemiyle oluşan, Doğu-Batı ve Güney-Kuzey’in belirginliği ve bu süreçte milyarlarca yılı geride bırakmış, canlıların oluşumuyla, başlayan, bir süreç, bizim doğadan evrimselleşerek milyarlarca yıl bir gelişim süreci olduğunu bilim adamları kanıtlamışlardır. Darwin’in Evrim teorisini çok çarpıttılar elbette. İnsanın maymundan geldiğini öne çıkartarak, bir beyin kargaşasını yaratmayı başarmak için çok büyük bir zaman harcayıp, milyarlarca paralarla “anti” bir teori

koymaya çalışsalar da, başaramayıp, çok farklı ve sübjektif bir anlayışa terk edilmişlerdir. 3500 yıl önceden başlayan bu karşı teori ve tezlerin yerini, korku (Tanrı) anlayışıyla, dogmatik bir korku fenomeni yaratmayı başarmışlar ve bu başarılarını, yeni bir anlayış olan kapitalizm ve Emperyalizmle yürüttükleri, gerçek değer yargılarımızı, yaşam biçimimizde kendi dogmatik din anlayışı içine çekmeye çalışmışlardır.

Oysa; dünyanın oluşumu ve canlıların gelişim süreci hemen maymundan oluşmamıştır.

Önce su olmalıdır. Su olmadan önce de Güneş'in oluşumunu ve varlığını bilmek gerekir.

Güneş'in oluşumu; "Bu teoriye göre, Nebula adı verilen kızgın gaz kütlesi ekseni çevresinde sarmal bir hareketle dönerken, zamanla soğuyarak küçülmüştür. Bu dönüşün etkisiyle oluşan, Güneşin çekim merkezi oluşmuştur."

- Nebula teorisi. Kant.

Sonra Dünya'nın oluşumu; "Güneş Sistemi oluştuğunda dünya kızgın bir gaz kütlesi halindeydi. Zamanla ekseni çevresindeki dönüşünün etkisiyle, dıştan içe doğru soğumuş, böylece iç içe geçmiş farklı sıcaklıktaki katmanlar oluşmuştur. Günümüzde iç kısımlarda yüksek sıcaklık korunmaktadır. Dünya'nın oluşumundan bugüne kadar geçen zaman ve Dünya'nın yapısı jeolojik zamanlar yardımıyla belirlenir. "

- Nebula teorisi, Kant.

Canlıların oluşumu; bu cevabı verenlere dayanak noktası olarak, 1950’lerde Stanley Miller ve Harold Urey tarafından yapılan deneyleri alırlar. Onlara göre bu deneyler hayatın tamamen tesadüf eseri olarak hayatsızlıktan çıktığına delildir.

Bu iki bilim adamı, ilkel atmosfer olarak düşündükleri metan, amonyak, hidrojen ve su içeren bir karışımı elektrik kıvılcımları ile harekete geçirmiş, böylece aminoasit ve diğer organik maddeleri üretmişlerdi. Bu konuları çok arı bir dille, herkesin anlayacağı dille yazmam gerektiği bilincindeyim. Yani, Dünya oluşmuşunun ve canlıların oluşum sürecinde, maddelerin kokuşum sürecindeki, bazı karşıt bakterilerin, tesadüfü çarpışmasıyla (artı eksi çarpışması gibi) oluşan canlı elbette kurtçuk olacaktır. İşte bundan sonraki, Evrimsel süreci, Darwin’in Evrim teorisine bakmak gerekir.

Milyonlarca yıl önce “Büyük patlama” denilen, bilim adamlarının hem fikir olduğu ama henüz kanıtlanmayan bir süreci jeologların açıklamasından anlıyoruz.

Coğrafya konusunu irdelerken, kıtaların oluşumu! Kıtaların oluşum sürecine baktığımızda, Afrika Kıtası’nın doğu kısmından ayrılan, Avusturalya kıtası ve batısından iki yüz milyon yıl önce, Afrika katısından ayrılan (Newyork’un Fas’dan ayrılışı) Amerika kıtası gibi...

Kıtaların iklim şartları, Ekvatora yakın bölgeler, Güneş'e göre (küremiz bir Güneş uydusu oluşundan dolayı) verimliliğini de belirlemiş bir doğayla yaşıyoruz. Bunları neden bu kadar gerekli görüp anlatılmanın bazı nedenleri vardır. Bu nedenlerinde ileriki bölümlerde göreceğiz. Bu konuyu daha geniş bir perspektifle irdelenecek olursak. "Aleviler "derken, dünkü dogmatik konum, oluşum, varsayım gibi bazı soyut kavramlar içinde olmadığı, anlayış ve oluşumu, güneşle başlayan bir Tarihsel geçmişe yaslandığını irdelenmek gerekiyor ve bu bağlamda düşünerek anlatılıp yazılmalıdır.

Bu sadece Aleviler için değil, bütün insanlık için irdelenmelidir. Aleviler sadece o doğal yaşamlarını hala yaşayan (Tam olmasa da) ileride daha geniş anlatmaya müsait bir topluluk olduğu için vurguyu, ya da kurguyu Alevilerden yola çıkarak yapmayı daha gerçekçi bulmalıyız! Ondan dolayı konunun 2 ayak üzerinden alınması gerektiğini, ileride daha iyi anlaşılacaktır. Doğa olmadan canlı olamaz, canlı olunca da insan ve dolayısıyla insanda canlılardan biri olduğuna göre, insanın yaratılışını bilirsek, insanların kimsenin kulu olmadığını bilmeyenlere de derdimizi anlatmış oluruz. Şimdi aşağıdaki yazıların konusu artık tarihsel sürecin gelişimiyle olacaktır.

Şu sözlerin ve düşüncelerin çok şey anlattığına ve anlatacağına inanmalıyız.

Gerçekten de biz buyduk. Dünde öyleydik ve bugün de. Yani Aleviler olarak vardan var oluşumun her süreçte kendilerini yenileyerek yaşama biatsız devam edenlere ALEVİ dinilmelidir.

Dahası mı?

İddialı bir çıkış yapmalıyız. Sabırla, dirençle, biri bin yarararak herkese danışıp, bol okuyup araştırarak, korkusuz, bilimsel, doğruyu gizlemeden, özüne sadık kalarak, bütünü görerek “Ben Aleviyim” diyen ya da kendini Alevi olarak bilen her kim varsa, kimseyi hedef almadan, kırmadan, ötekileştirmeden, ayırmadan, küçümsemeden, Anadolu’da kim yaşıyorsa, Avşar, Tahtacı, Çepni, Kızılbaş, Bayat, Türkmen, Sıraç, Nusayri, Bektaşî, Kalenderî, Hubyar ve tekke-türbe anlayışı dahil açıklamaları, anlamları yer almakla, Alevilikte anlam bulan her sözcüğün bilimsel açıklaması, anlamı olmakla beraber, sosyal yaşamı, siyasi anlayışı, inanç ilkesi, inanç uygulaması,

İslam ile tanışması ve bazı İslami anlayışlarına nasıl tabi oldukları, Anadolu’da ne kadar Alevi vardı, nasıl asimilasyon oldu, hala gerçek Alevilik anlayışını yaşayan ne kadar insan var?

Alevilerin nasıl Alevi oluşu, Kızılbaşlığın kaynağı ve ilkesi, Şaman, Zerdüş, Buda, Konfüçyüz’ün inanç ve kültürel kalıntısı ve Mezopotamya-Anadolu kültürlerinin etki ve temel taşıyıcı (Luvi) yanları, bilimin

ve felsefenin varoluğu ve bir coğrafyadaki anlayış ve kavramları...

İşte; buraya gelince Heterodoks, Ortadoks felsefesini irdelemeden, Aleviliği irdelemeye kalkarsak, çok eksik bir anlayış olacağı bilinciylerde çok ağır ve baskın bir çekingenlik baş gösteriyor. Bunu aşacağımızdan eminim olmalıyız. Kendimize güvenimiz sonsuz olmalıdır. Bu güvenin de iki nedeni var ve benliğimizin temel taşını oluşturanların olduğunu bilmeliyiz!

1-Canlıların gelişim sürecindeki coğrafi koşulların, canlılarda bıraktığı etki ve genetik olarak coğrafyanın etkisi.

2-Everen'in varoluşundan bugüne gelişen tarihsel süreç. Bu iki temel ögeyi bir ilke olarak almayıp dogmatik anlayış kavramlarına tutunmak, bütün bilimsel gerçeği hem zedeliyor hem de karşı tezdten öte bir düşmanca duruş yaratıyor. İşte, insanın var oluşundan beri süre gelen bir doğal yaşamın, nasıl, kimler, hangi olgu ve çıkar ilişkilerinden, korku (Tanrı-Allah) unsularından etkilenip, doğal yaşamın gerçeklerinden uzaklaşmalarını irdelemek temel hedef olunmalıdır.

Bu araştırma aynı zamanda bir sözlük, başucu kitabı olarak da kullanılacağı, devrimci bir anlayışla, sonumuz idam da olsa, derimiz de yzlse, yaksalar da, kelleimizi kesseler de hiçbir taviz vermeden, "hatırı kalır"

anlayışına kapılmadan, Dede ve Pir saygınlığı değil, ilim ve bilim kavram içinde irdelemeye çalışmalıyız.

Şimdi soralım;

ALEVİLİK KOMÜNAL BİR TOPLUMDUR

Bu komüenal toplum anlayışını biraz açalım.

Önce, suyun ve ateşin Alevilikteki önemini irdeleyerek, neden ve nasıl bir komüenal toplum olduğunu görmeliyiz.

Felsefi ve temel ilke olarak insana saygının en önde gelen ve hiçbir şekilde insanı (Doğal olarak canlıyı) temel ilke olarak alan bir felsefi anlayış ilkesine dayalı bir yaşam biçimini biraz olsun irdelemek gerekir.

Su, neden önemli ve temel ilke gerçekten su mudur?

Ateşin yaşamdaki önemi ve yeri nedir?

“Ateş; Şaman mitolojisinde var olan, ritüel bir geleneğin simgesidir” diyerek geçiştirirsek, insanlığın varoluşu ilkesini inkâr etmiş oluruz.

Bu iki simge olan SU ve ATEŞ’ in öneminden yola çıkarsak, Aleviliği yaşam biçimi olarak görüp, doğanın varoluşuyla eşdeğer bilip ve de dogmatik anlayışlara karşı olduğunu biraz daha anlamış olacağız.

Gerçek bir yaşamın oluşum biçimini ele aldığımızda, doğal olan bir canlının oluşumunu Alevilerin pratikteki canlıya saygı geleneği olan bir, Ana’nın canlıyı müjdelemesine bir bakalım!

Bir kadının, hamileliği 33 ile 37. gününde anlaşılır.

Kadın, hamile olduğunu anlar anlamaz, hane halkına da, rahminde bir canlı olduğunu davranışıyla yansıtır, ya da bir aile yakınına sözlü olarakta söyleye bilir.

Evin önde gelenine duyurulduğunda, evin büyüğü ya da sözcüsü 40. günü işaret ederek, “39 isek kırk olalım, cen cana düşmüş canı cem eyleyelim” der ve aileyi ve yakınlarını, o Ana rahmine düşmüş olan canlıyı, daha CEN iken, CAN olarak saygıyla, aileden sayacak bir CEMAL-CEMALE olacak bir saygınlığı, daha bir damla su iken doğa ile eşdeğer kılıp, canlıya saygınlığı başlatmış olunur.

Yani, bir CEM ritüeli ile herkese haber verilmiş olunur. Özünde temel felsefesi bu olmalıdır Aleviliğin!

İşte; bir damla suyun, bir cen olarak, ana rahmine düşmesi, orada pişip, çelikleşmesi de, ateşle suyun önemini, en değerli iki somut, doğal maddenin, Alevilikteki önemi ve temel ilkesi olduğunu, Felsefi olarak aldığımız zaman, kendi benliğimizi, varlığımızı, anlayış ve düşüncemizin ne kadar önemli olduğunun bilincine varmış olmalıyız.

Ritüel bir anlayışa sahip olan, dogmatik Din anlayışından uzak, doğal bir yaşam biçiminin, gelişim süreci, bu sürecin yaşam ve devamı için verilen dirençli mücadele ve duruş biçimi, insanın nasıl var oluşuyla bağlantısının ta kendisidir.

İşte; ondandır, 72 millete aynı nazarla bakmak, ondandır Enel-Hak anlayışıyla, “Tanrı Benim” demek.

Ondandır, Evren gibi semah dönmek, ondandır toprağa saygı, suyu bir can veren enerji anlayışı ile içmek, ondandır “bizde kadın-erkek sorulmaz, bizde insan vardır” demek, ondandır, canlıya kıymamak, hakkı hak olarak görmek, dişiyi KİŞİ, kişiyi insan olarak görmek, kadın erkek yan-yana olmak, insan’ı YÖN (Kâbe) bilmek, Güneşe yüz çevirip saygı göstermek, yıldızların davranışını dahi bir geleceğin müjdecisi bilmek, ondandır biri yoksul, biri fakir olmaması gereken, dayanışma ve paylaşma olarak gelenek ve yol inancımızda ki Musaiplik ve Kirvelik dayanışması, ondandır PİR dediğimiz, topluma HAKEM’LİK yapacak bilge ve öndere saygımız ve ondandır insana ve canlıya saygımız.

Güneye baktığımızda, ya da kuzeye, oralarda göremeyeceğimiz, MUSAİPLİK, KİRVELİK, PİR’lik, YOL, ERKAN gibi anlayışları.

“Ayak baş-baş ayaktır” anlayışını. PİR’ini dahi dara çeken bir anlayışı görmezsiniz.

İşte; O zulüm edilen topluluğun adına şimdi ALEVİLİK diyorlar; Ki: Aleviliktir!

Oysa; KOMÜN bir toplumu, asimile ederek, yakarak, katlederek, iftira atarak, yok etmenin çabası hiç bitmedi ve insanlığın varoluşundan bugüne kadarda sürdü.

Bu yaşam biçimini, ALEVİLİK; “meshepçilik” diyerek, öteki gözle bakmak, bir insanın kendi, ilerici, devrimci ve demokrat düşünenlere seslenmeliyiz bu gibi değerli konularda.

Bu doğal gelenekçilerinin, doğal temsilcilerini, bir komün yaşam anlayışı içinde destekleyip, ilkel komünal, toplumun, modernizm biçimine getirebilmek, mücadeleye hiçbir başka anlam yüklemeyen, İNSAN’ı merkeze alarak dayanışmayı genişletmek gerekir.

Dedelere ve pirlere birkaç sözümüz olmalıdır elbette.

“Dedeler ve pirlere” derken genelleme yapmamalıyız. Kendini Hz.Ali - Hz.Hüseyin yerine koyup ve onlardan üstün görüpte yaşadığı sürece sağır olanlara olmalıdır sözümüz.

Her gün medya kuruluşu ve yayınlarında yer alan ve ayrıca grup ve kendi yayını oluşturuların yayınına katılanlar dahası özel sitelerin canlı söyleşisine katılan sözüm ona bazı dede, gri dede ve pirlere artık tiskindirici konuma gelmişlerdir.

“Yeter” demek gerekir bunlara artık.

Sapma saçan bilgisiz, mesnetsiz, tarih yoksunu, cehalet zengini, hurafeci, düzenin sözcüleri vs. insanların yalan beyanlarından kına geldi bizlere.

Hepimiz utanmalıdır Alevilik adına.

Hallacı Mansur’dan utanmıyor musunuz ağzınıza alırken?

Pir Sultan'ı anarken sıkılmıyor musunuz?

Yunus'u anarken o nefesi kirletiyorsunuz.

Yol hizmeti yaparken bu değerlerin bilincinde misiniz?

Ezilenden yana mısın, sınıf nedir biliyor musunuz?

Bilincinde olanlara da hemen "siyasi ve bölücü" dersiniz değil mi?

Tarihteki her süreçte baş kaldıran önderlerimize bakar mısınız?

Yol hizmeti aynı zamanda sınıfsal hizmet değil mi?

Kendinizi neden yenilemiyorsunuz?

Hallacı Mansur'dan sonra kendini yenilemeye bakın lütfen.

Anadolu'daki ayaklanmalara bakın? Halk ayaklanmalarına bakın?

Sonradan özünden saptırılmış Cumhuriyet dahi bir ayaklanma sonucu oluşturulmuş ve Koçgiri direnişine bakın, Dersim'e bakın, 68'lilere, 78'lilere bakın?

68 ve 78'lileri oluşturanlar içinden gelenlersiniz çoğunluğunuz!

Yani; geçmişteki, dede ve pirlere başkaldırısına duyarlı ilericiler katılırken, 12 Eylül faşizminden sonra 68 ve 78'lilere destek veren direnişçi dedeleri ve pirlere anımsaması daha insani ve gerçekçi olacaktır.

Şimdi, islami vurgularla ahkam kesiyor bazı geçmişini unutanlar.

Türkiye’de Alevileri yok etmek için yer yerinden oynuyor, birileri hala Arabistan’dan varlığını Arabistan’da arayıp, kendi kitlelerini korkutur oluyor konumdadırlar.

Oysa bazı Türkler, kendini Seyyit soyundan gelenler olarak gören-bilen Kürd’ler, Zaza’lar acaba İslam’ın kurulduğu, Kerbela’nın vuku bulduğu süreçlerde bazı topluluklar coğrafi olarak nerelerdeydiler ve bir bakıp araştırmaları gerekir.

Bu yaşananlara sürece odaklanmak zorunluluğunu bir yol olarak görmek gerekir.

Anadolu’daki ve Mezopotamya’daki geçmişimiz Alevilere bu yolu öneriyor. Öyle Post’a sığınmak olmamalıdır. Haksıza karşı durmak ilk görev ve en önde olunmalıdır. Yolun gereği budur. Yoksa kaba gürültü yayıp, dedelik adıyla kitleleri yolundan saptırmayın ya da kitleleri oyalamayın denilmelidir.

Hiç kimseye saygınız yoksa, geçmişinize, ocağınıza, Pir ve Mürşidinize saygılı olun. Bu düzene karşı en önde olmayan biri, Alevilikten bahsetmesin lütfen. Sorgulayıcı, toparlayıcı, dayanışmacı ve karşı duruşuyla kanıtlanması lazımdır PİR ya da önder olan her kimse.

...

Dede ya da pir ola bilirsin

Kendini farklı göre bilirsin

Yoksa farklı yoldan mı gelirsin

Galu-beledan beri değişmediki

.....

Düzene göre dedelik pirlık olamaz

Hiçbir düzen seni kolay anlamaz

“Allahım” desende sana inanmaz

Onların zalimliği değişmediki

.....

Bektaş derki sana değişmelisen

Bir düşün nerden geldin nerdesin

Pir,dede, Mürşid ezilendensin

Senin asimilasyonluğun değişmediki

Peki sen kimin Alevi’sisin?

Oldukça, Alevilikle ilgili çok medya sayfaları var.

Kızılbaşlık, Ehlibeyt, Pir Sultan, Hacı Bektaş, Yöresel ve bölgesel olanlarla sayısını da bilinmiyor.

Kendimize göre ciddi gördüğümüz bazı siteleri takip ediyor ve paylaşımları okumuyor muyuz?

Yeraltında sarı öküzün tüyünü ırgalatan da var, güneş sistemine çıkartanda,

5 vakit namaz kıldıran da var, namaz yok diyende,

“Tanrı benim” diyende, “Haşa Allah var” diyen de.

Yok, yok. Körün fil tarifini geçti bu işlerle uğraşanlar.

Hatta ve hatta, grup, ırk,

Türk, Kürd, Zaza, Şia, Atatürkçü,

Şaman, Zerdüş, Ali'ci, Muhammet'çi, İslam dışı, içi, yanı, yöresi, devrimci, liberal, ulusalcı, Fetocu (İzzettin Doğan)

Tayyocu (Tayyipçi) “Alevi çalıştayı,” rantçı, çıkarıcı, yalaka, milliyetçi saymakla bitmiyor. Buna benzer aynı siteler çoğunlukta ve durmadan çoğalıyorlar.

Sahi sen kimin Alevi'sisin?

“Alevilik İslam Dışı” deniliyor ve biri de “İslam birliği” çağırısı yapıyor!

Kulaktan dolma öğrenmişler, ya da resmi ideolojiden öğrendiği Aleviliği savunanlar var.

Evet. Devletin öngördüğü Aleviliği kan ve can pahasına savunanlar var...

Bazen bu sitelerin, özel bölümünde talihsiz bir tartışma tuzağına düşüldüğüm oluyor ve yaşanıyor da.

Oysa karşısındaki insan ile oturup bir dakika sohbet etmemiş, şahsen tanımamış, ama onu yargılar konumda, kocaman bir savunucu pozisyonu alıp, neyi niçin savunduğunu bilmeden korkunç saldırı ve hakaretlerde bulunuyorlar...

Eleştirdiği insanı tanısa, 78'lilerin kurucularından biri olduğunu, Hak-Der, Alevi Akedemisi, (Şimdi İzzettinci olmuş o başka) Alevi konfederasyonun kurucuları arasında olduğunu, helede Devrimci ve Sosyalist olduğunu tanımadan, araştırıp sormadan, Devrimci Aleviler Birliği'nin Hollanda kadrosunda olduğu için,

kendini Kafdağı'nın arkasında sanan bir delikanlıyla
üzücü bir tartışma sanal alemde yaşandı.

İşte ondan dolayı böyle sorular sorulmalıdır. Alevilikte
önce, adap vardır.

Ahlak vardır, yol vardır, ikrar vardır.

Hem “Devrimci Aleviler birliği” dersin ve savunucusu
olursun, öbür tarafta da “İslam birliği” diyenin
savunucusu ve fedaisi olursun.

Herkes nerde nasıl olursa olsun, “Aleviyim” diyen önce,
İslam'ın içinde olması için tarihine bakması gerekir.

İrkçılığı, partizancılığı, bir insana tapmayı, (Kulluğu)
taraf tutmayı, kayırmacılığı unutmaması gerekir.

Yani sade insan olmaktır Alevilik anlayışı.

İnsan; bir damla sudandır! Aslında hareket eden her
canlı bir damla sudandır.

O, bir damla su CEN' dir. Cen-cana düşünce canlı
olur...

Bilimsel düşünüldüğü an ilk canlıların geninden geliyor
insanlık.

İRK diye bir şeyin olduğunu bilim kabul görmez!

Hepimiz tek canlının soyundanız. Bu yol süreklilik
yoludur, ilk canlıdan bugüne ışık tutanların yoludur.

Dünya'da bu anlayışı yaşatanın adı da ALEVİ'lerdir!

ALEVİLER mi?

Ana'dır. Ateş'tir. Su'dur. Toprak'tır. Evren'dir. Ne Hava Ana'sı, ne de Âdem babasıdır. Kim doğurttu onları? Onlar, çünkü çocukturlar.

Fi (Ezelden sonsuza) tarihinden beri varız ve vâir olacaklarıdır.

“Aelviyim” diyen bir birey, başkasının uydusuna giremez, kimseye köle olamaz, kul olamaz.

Bu kulluk, Atatürk'çülükde olsa kabul görmez.

Aleviler, komüncüdür. Çünkü; Komüni asırlarca yaşamışlardır!

Aleviler, İmeceyi iyi bilirler, empatiyi, saygıyı, âdabı, hakkı, adaleti, eşitliği iyi bilirler.

Alevilerin kitabı yok.

Gönülleri Kâbe ve kitaplarıdır.

“Her ne varsa şu alemde hepsi mevcuttur ademde” diyen Yunus Emre'nin söylediğine bakınca, İnsan, “Evren'in minyatür bir şekli” olduğunu söylediği bilincinde olanlardır Aleviler.

“Yeryüzü bizimdir, sınır bilmeyiz.

Ama merkezimiz Anadoludur-Mezopotamyadır ve bu böyle bilinmelidir.

Çok renkli olun ama, özünüzü kayıbetmeyin!” denilmesi gerekir.

CAMİİ, CEMEVİ VE MUSALLIMTAŞI!

Bir canımız hakka uğurlanırken, “Cami-Cemevi” seçeneğine takılıp kalınıyor bazı yörelerde.

50 yıl önceye giderek (O sürece akli erenler daha iyi düşünsünler)

O dönemlerde Cemevi diye bir mekan yoktu henüz ya da çoğu yörelerde yoktu.

Ama camiiler mısır gibi patlamaya devam ediyordu ve Devlet kontrolü ve desteğinde geliyordu hepside.

Şimdi soralım.

İnsan olan, ahlakı olan, dürüst olan iyi düşünsün (Bazı bölge ve müstesna olaylar hariç) her hakka yürüyen can (Alevi-sünni fark etmez) Mürsallımtaş’ından uğurlanmazlar mıydı, devri daim olacağı yolculuğa?

Bunu inkar edecek kaç kişi var 50 yaşın üstündekilerden?

Şimdi, “İllada cami” deniliyor. Devlet’te yasal olarak Cemevleri olmadığı için de, Devlet erkanı, devletin kabul görmediği ve Devletin yasal konumu içinde olmayan mekanlarda olmak istemedikleri bahanesiyle, Cemevlerine gitmiyor, o Devletin içindeki eli kanlılar dahil... Sanki, Cemevi onları istiyor da!

Mürsallımtaşını kim unutturdu bu halka?

Asimile etmenin en bariz ve basit yollarından biri bu olmalıdır aslında.

Devletin de istediği ve desteklediği bir kavram olunca, hakka yürüyenin bir ibadet mekanında olması “Sünni

Devlet” anlayışına tam uyum sağlanan bir olgu olduğunu anlamakta zorlanılmamalıdır.

İlerici, devrimci, sosyalist, laikçi, demokrat her kim varsa, “Cami ve Cemevi” gibi bir seçeneği benimserlerse, yaşamlarıyla çelişirler diye düşünmekten de kendimizi alıkoymayalım.

Şahsen birinin yakını, dostları, akrabaları, hakka yürümüş birini, bağımsız bir alandan, Kİ; Mürsallımtaşdır orası ve oradan uğurlamalarını şimdiden önermeliyiz.

Mursallımtaş: Hesap alıp verme yeridir. Hakka yürüyen canımız adına sorulur, “Hakkınızı helal ediyor musunuz” diye. İşte o alanda isteyen ” Yok ben etmiyorum. Çünkü; “şu kadar alacağım var” diye bilir. Ki o hakk’ta o, alanda, yakınları tarafından, kabullenilir yada ikna edilir, sonrası da, hakka uğurlanır canımız.

Peki! Bu cami ve Cemevi nereden çıktı?

Türk İslam sentezinin, devlet düzeni olarak, Müslüman bir ülkenin, Müslüman insanları ibadetini yaptığı mekan olan Camii’den uğurlanması politikasından başka bir şey değildir.

Arap kültür ve geleneğini, islami bir rituel bilerek davranırlar. Oysa; İslami inanç ve kavramı, Arap kültüründen farklıdır. Alevleri’de, Arap kültürünü İslami kültür bilip, her yerde İslama davet etmekten kaçınmıyorlar.

Oysa; Alevi Kùltür Evlerinin çoğalıp gelişmesi sonuncunda, Aleviler de Kùltürevi olan Cemevlerinden, hakka uğurlama geleneğini yapmaya başlayınca, Sünni devlet, 1924 yasaını “Tekke ve zafiyeler” yasaını bahane derek, Şehit’de olsa, sözüm ona devlet erkanı Cem evine gelmiyorlar. Ama Laiklik yasaınıda ihlal ederek her türlü fundamatelist davranışı icraa ede biliyorlar camilerde.

Ayrı yol ve inançlar

İnançlı olmayan bir canlı yoktur. Her canlı yaşadığı sürece inancını korur ve o canlı için inancı kendine bir rehberdir ve bir yoldur! İnançların ne kadar çok ve ne kadar renkli olduğu değil, ne kadar güçlü olduğu değil, önemli olan inanların inancını özgür yaşamasını sağlayıp, saygılı olmak ve hoşgörü ile yaklaşmak gerekir.

Her insan için inanç naziktir, zariftir, değerlidir ve bireyin kendisi için kimliktir, bazen de candır, yaşamdır, enerjidir ve ruhtur!

İnanç; Sınıfsal olsun, liberal olsun, dinsel olmuş olsa da her konuda farklı yaklaşım biçimleri vardır.

Sınıfsal mücadele anlayışımızın örgütsel temelinde, liberalizm, kapitalizm, faşizm, Irkçı, Din ümmetçiliğini (Kul olmayı, biat etmeyi) savunanlara karşıdır.

İşte, bazı inançların (Düşüncelerin) dogmatik inançlar olduğundan dolayı yol çatallaşıyor ve inandığı inanç boyutu farklı düşüncelere yol açıyor!

Bu, çatallaşan yolu biraz açmak istersek şöyle bir gerçeklikle karşı karşıya geliyoruz.

1- VAROLUŞÇULUK inancı ve düşüncesi.

2- YARATILIŞ inanç ve düşüncesi.

1- Varoluşçuluk; Evrenin, evrimsel kavram içerisinde, canlıların da evrimleşmesini tamamlamış olarak bilinen ve kabul görünenidir. Bu inanç en mantıklı, en akla ve usa yatkın olanlar olarak bilinen ve kabul görünendir bilimsel bir olgudur.

2- Yaratılış inancı, tanrısal bir inanç ve bilinmeyen bir güç olayını anlatan, bilimsel bir açıklaması olmayan, metafizik bir anlayıştır.

Bu bilinmeyen gücün etkisi, insan beyninde hep korku yaratmıştır. “Ya varsa” anlayışı, korkusunu da beraberinde getirmiştir. Bilinmeyen her şey korkuludur. Korkuyu yaratan anlayıştır her süreçte korku unsuru olmuştur. Korku en çok çıkar amaçlı kullanılmıştır halada çıkar amaçlı olarak kullanılıyor yaratıcılık anlayışı.

Yaratılmışlık (korku) anlayışı öyle gelişmiş ki, asırlar sonra değişen dünya sürecinde, subjektifliğini koruyarak, çıkarıcı zorbalarm, tacirlerin, sömür-

gecilerin, diktatörlerin, faşizmin en objektif bir düşünce halini almıştır beyinlerinde.

Bu aşağı tabakayla, yukarı tabaka, (Ezen ve ezilen) bey, efendi, köle, Tanrı, ümmet ve korku düzeninin teorisi konumuna ulaşmış, Allah kavramıyla beynin başkaları tarafından ipotek altına alınmasına (biat) yol açan en büyük inanç biçimi olmuştur.

Bu inanç biçimi, yeraltı karanlığını da yaratarak (Cennet ve Cehennem) korku düzenini bir yaratıcıya (Allah'a) havale edip, düzenlerinin, saltanatlarının sürmesi için bir kullanım aracı haline getirmişler ki, inanmayan herkes ya düşmandır, ya da sistem dışı bir haindir.

Bu, Tanrısal (Allah) anlayışlarına tabi olan bütün semavi dinleri (Yer altı karanlığına inanlar) içine alan inançları farklı görünse de, tek Tanrı anlayışında birleşen, farklı Peygamberleri ve kitapları olsa da, sistemleri korku kavramı içine yerleştirilmiş, farklı insanlar tarafından kullanılır bir sistem halini almıştır.

İşte; Aleviler farklı inançlarda olan her iki yolun yolcuları, ama bir yol ayrımında olduğunun farkında olmanın sıkıntısı ve çelişkisini yaşıyorlar.

Bu biraz zaman alsa da sonunda aynı yolda birleşeceği bir düzeni, biatsız yaşama düzenini oluşturacağı ve oluşturmaları da kaçınılmaz olmalıdır.

Varoluşçuluk anlayışı ve inancına sahip olanlar kim olursa olsun aynı çember içinde olduğunun bilincinde

olması gerekir ya da bu konuyu kendine felsefe edinip, ortak bir yolda buluşması gerekir. “Yol bir, süreklilik bin bir” anlayışı içinde varlığın (Varoluşçuluğun) birliğinde tek yolda yolcu olmanın yaşam biçiminde birleşmesi gerekir.

Solcu, sosyalist, devrimci, Alevi, Süryani, Keldani, Ezidi, Kürt, Türk, Laz, Çerkez, Alman, Amerikalı, Asyalı, Afrikalı ve kim olursa olsun, Varoluşçuluk tek yol olmalıdır.

Yaratılmışlık (Tanrısallık) karşısında ümmet-Kul olmak istemeyen herkesin varlık ve birlik yolunda olması için birlik çalışmaları geliştirilmelidir. Mücadele, Fi tarihinden başlamış ise, sonsuza kadar devam edecek anlayışında herkes konsantirasyonunu sağlamlaştırması gerekir.

Yaratılmışlık anlayışı kimlere düşman olmuştur?

Yaratılışçılık (Tanrısallık) anlayışının oluşumundan bugüne kadar, tek düşmanları onlara ve sistemlerine biat etmeyen düşmanları olmuşlardır.

Yaratılışçılığa inanlar, inanmayıp karşı çıkanlara kafir, zındık, kızılbaş, komünist, anarşist ve şimdi en kötü adı terörist, vatan haini ve en son adı ateistler olmuştur.

Türkiye özgülünde (Anadolu ve Mezopotamya) hiç bitmeyen düşmanları Aleviler, solcular ve Kürdler olmuştur.

Bilim, varoluşçulukta her zaman direnecek ve kazanacaktır. Aleviler ve bilimden yana olanlarda bu kazanımın onursal yanını taşıyanlar olacak ve tarih bunu böyle yazdı ve devamını da böyle yazmalıdır.

Sömürü, zulüm ve baskının elindeki yaratıcılık gücünü almak için, varoluçular olarak çoğalmalıyız.

Yolumuz, ya bilimden yana olmalıdır, Din'den yana değil! Zorbaya karşı, yarınlara için ve geleceğimiz için tek yol çağdaş bilim olmalıdır. Yoksa, “yolun sonu karanlıktır!”

Soy ve Secere

Asırlardır bitmeyen soy, secere, sinsile, kanbağı gibi çokda bir bilimsel dayanağı olmayan soyut bir tartışma olduğu bir gerçektir. Hatta bu soyut bir anlayışın, meshep, elit olma, kral, bazı ülkelerde ÜLKE SAHİPLİĞİ'ne kadar varan bir 'sapkınlık' diyeceğimiz bir hiyareşinin, diktalığın varlığını hala yaşayan ülke ve toplumların olduğunu biliyoruz.

İki uç noktadan örnek verirsek, İngitere Krallığı ve Hollanda Kraliyetliği gibi ileri toplumlar olarak görünen ama ülkenin sahibinin KRAL olduğunu yasal ve yönetsel olarak hala hüküm süren bir ileri uç noktada olan ülkelerdir.

Diğer uç noktadakiler ise, Sudiarabistan, Emirlikler ve Afrika ülkelerinde dikta yönetimleri gibi ülkelerdir.

Dahası asırlardır süre gelen bir de “Peygamber Soyun”dan gelme iddasında (Ehl-i Beyt) olanlar biraz daha tartışılır konumda olduğu gibi, 680’de olan Kerbela katliamı ile bir de ‘masumane’ postuna bürünmüş bir ‘İnsanüstü’ şahsiyet anlayışının olması, Hz.Muhammet’in dahi, “Ben bir insanım ama sadece elçilik görevim var” demesi dahi hiçbir şeyi çözmemiş olduğu da bir gerçektir.

Bütün peygamberlerin aynı soydan, hatta aynı ırk SAMİ ırkından olduğunu biliyoruz. İsa’sı, Musa’sı, Davut, İbrahim ve “124 bin peygamber” dediklerinin hepsi aynı soydan.

Şimdi gelelim en anlaşılmasız bir soy yada secere kavgasına!

Güncel olarak alırsak, Taliban’ın içinde kaç kişi Ehlel-Beyt soyundan olduğunu idda ediyor acaba?

Suud ailesi, Irak, Suriye, İran, İslam ve Türki Cumhuriyetleri ya da Türk ülkelerindeki diğer Ehlel Beyt soyundan olduğunu idda edenler?

Şia yanlılar ise en radikalleridir.

Türkiye’ye gelirse; Adını “Seyyidi” olarak bildiğimiz, Ehlel-Beyt soyundan geldiğini idda eden, ocaklar kurulmuştur. Ocakların temsili olarakta mürşitler, dervişler, müritler, babalar, dergahlar gibi şahsiyetler ve mekanlar oluşturulmuştur.

Şimdi soralım mı sorumluyu?

Ta Malezya'dan, Fas'a kadar olan İslam dünyasındaki bu Ehlil-Beyt soyundan olanlar ile kan bağı tek merkez olan Peygambere bağlıyorsanız, Suud ailesi, (Sudiarabistan hanedenları) Ehlel Beyt olan insanlar neden diğerlerine düşman bir duruşları var?

Kerbela katliamında sağ kurtulan, Masum bebek Zeynel Abidin'den süre gelen soy seceresini kim nasıl oluşturdu?

680'de Kerbela katliamı olduğunda, Anadolu'da Bizans İmparatorluğu hüküm sürerken 600 yıl sonra, 1280 gibi bir süreçte dahi Anadolu'da hala Bizansın son yıllarına denk geliş sürecinde dahi bir Ehlel Beyt anmaları, Seyyid gibi bir elit insan tiplemesinin olmadığı bir sürecin devamına bakarsak, Bizansın bitimi, Osmanlının başladığı süreçlerde beyliklerin hüküm idresinde bölge yönetimlerinin olduğu süreçlerde dahi hiçbir Ocak, Seyyid gibi bir gelenek ve yol olmadığını görüyoruz.

1230-1270 yılları arasındaki Bizans İmparatorluğunun zayıflaması, sosyo-ekonomik dengelerin bozulması ve halk ayaklanmalarının en ayukka çıktığı yıllar olmuştur. Baba İshak ayaklanmasında yer alan Bektaş, (Hace Bektaş Veli) kardeşi Menteş gibi şahsiyetlerin yenilgisinde en büyük etken, ilk defa bir İslam ordusunun Anadolu'ya, Bizans'ın çağrısı sonucu gelmesi, İspanya'nın paralı askerleri (Lejyonerler) ile

Baba İshak ayaklanmasının bastırılmasını gerçekleştirmişlerdir.

Daha öncelerde de Bizans'a karşı, Battal Gazi ayaklanmaları ile otorite bayağı zayıflamış konumda olan Bizans en son 1300'lerin başındaki Osmanlı ile yenilgisini kabul edip, yönetimi Osmanlıya devretmiştir. Peki; Anadolu Kızılbaşlarının, Alevilerinin, Kerbela ile bağlantısını nasıl izah edersiniz?

Ancak Osmanlı oyununu iyi araştırırsanız, Safevi anlayışından (Şah İsmail) sonra, nasıl bir asimilasyon tuzaklarının olduğunu göreceksinizdir.

Biz bu ezberleri bozmaya devam edeceğiz.

Taki kendimiz olana kadar.

Nasıl mı?

Örneğin; hepimizin soyu aynıdır!

Hepimizin soyu SU'dur.

Hepimiz bir damla sudan olmuşumuzdur.

Kutsallığımız SU'dur.

Işığımız Güneş'tir. Yani beynindir, gözlerimizdir.

Bedenimiz topraktır.

Güneş, Su ve Toprak ortak malımızdır.

Hava candır. Yani; Nefestir. Soluduğun soluktur, canındır soluğundur.

O kesilince, canın yoktur! Soluğun bedenden çıkınca, Evrene dönersin, bedeninin de toprağa.

Yani; sen Evrensin.

Hiçbir birey kutsal ve üstün olamaz. “Baş-ayak, Ayak-baş” ise, kimse kimsenden üstün değildir.

Kişiyi üstün kılan hizmetidir ve emeğidir. Emeğe saygı duyulur ama kişiye tapılmaz ve onun için ölünmez, kendi kendine eziyet edilemez bir başkası için.

Kerbela’yı anmak için kendini zincirleyenin, yobaz ve gericiliğini özümsemek ve alkışlamak bir sapkınlıktır.

Anadolu insanının, Kerbela vakası için ne Yası-Matem, ne de oruç tuması için bir inanca sahip değildir.

Anadolu insanı (Aleviler hariç) İslamı, Bizansın son yılları ile, Asker gönderme karşılığı kabul etmiş olsada kabul ettiği İslam 1500’lere kadar Şeri anlamda tam bir uygulama biçimi olmamıştır.

O dönemlerde adı Kızılbaş olarak bilinen, şimdiki Aleviler ise, sadece İslam değil, hiçbir dine biatı yoktur. Ahiret anlayış biçimi hiç yoktur.

Yeniden doğduğuna inanan bir toplumu son yıllarda Ahiret ile de uğraşmaya itmişlerdir.

Bu, Ahiret uğraşısı, Muhammet’ten ve Ehlel-Beyt’ten şefaath bekleme gibi bir anlayış ile yanlışa düşürerek oluşmuştur ve öyle de devam ediyor. ki;en tehlikelidir! Oysa; bizde insan vardır, “yârin yanağından gayrısını” ortak olmak vardır, Rızalık şehri vardır. Yani; Emekte ortak olan paylaşımında payını alandır.

“Kadın mı erkek mi sorulmaz insan vardır.”

Biat yok eşitlik vardır, biat'a zorlayana karşı duruş vardır.

Pir; Seyyid değil, bilgedir. Halkın seçtiği bir neferdir, nefestir, önderdir, adaletin temsilcisidir, yanındaki 12 hizmetkarlarıyla bir komisyondur, halk komütesidir.

Evet. Bozmalıyız bu ezberleri!

Su'dan soyunun geldiğini unutmadan, kimseden soy sormadan, soy aramadan, ortak yaşamayı anlatmalıyız. Su'yun, Güneş'in ve Toprak'ın değeri unutulmazsa, can'ın (hava'nın) değeride bilinir. Toprağı ve suyu ihtiyacın kadar kullanırsan, güneş zaten eşit doğar her canlıya.

Canın olan havayı da kirletmemiş olursun. Hava da senin uzun yaşamana yardımcı olur.

Hava can, su'da kendi soyu olduğunu unutmayanlara merhaba.

Bektaş Tosun

ALEVİLERİN MANİFESTOSU

Aleviler tarihi gerçeklerle yüzleşmekten korkuyorlar

“Biz gerçekleri sunuyoruz

Evrene semah dönüyoruz

İlim irfan biliyoruz
Ezelden sonsuza doğru”

Bektaş Tosun*

CEM BULUŞMA VE DARMEYDANIDEMEKTİR

Tarihler boyunca kesintisiz gelen Aleviliğin son dönemlerde çok farklı bir yerlere savrulmaya başlamasında endişeler artmıştır. Bu endişeler, Aleviliğin toplumsal katmanlarında kendini göstermeye başlamıştır.

Bu gidişata, Alevilerin bir yerlerden başlayıp, bazı yanlışları belirleyip, anlayış, sabır hoşgörü ile birbirimize daha itinalı davranışla, yok etme politikasının da önüne geçmek için bir toparlanma sürecine ihtiyacı vardır.

2 Temmuz 1993 Sivas katliamını RÖNESANS olarak alıp, yeni bir birlikteliği bu teknoloji çağında yarınlarmızı hedeflememiz gerekmektedir. Bu ileriye taşıyıcı bir anlayış içinde titiz bir çalışma ile kararlı,

* Sonraki sayfalarda Bektaş Tosun ismi BT olarak kısaltılmıştır tutarlı olmalı ve yazıya geçirme anlayışı içinde bir çalışma başlatılmalıdır.

Bu çalışmalar gelecek için kendini yenileme her ritüel ve sözsel anlatımları yazınsal bir ortama taşıyıp, her katmandan Alevilere ulaşma bilmeyi amaçlamalıdır.

Neden yazılı bir Alevilik inanç ve yaşam biçimini yazma gereği duyduğumuzu şimdi anlatabilsek daha anlaşılır bir Aleviliği ortak bir noktada nasıl buluşturup ve sonsuza giden yolda, geleceğimiz olan gençliğimize karşı sorumluluğumuzu yapmış olacağız.

Amacımız inanç ve ilkelerimiz ile çelişmeyecek bir geleceğimizi artık yazınsal olarak somutlaştırmalıyız.

“Alevilik” deyince akıllara neden hep din gelir, inanç gelir ve tarih gelir, efsane gelir, hurafe gelir?

Oysa bizlerin bu kavramlarla hiçbir alakası yok.

Alakasız olan her konu ve kavramları başlıklar altında açıklımlarıyla anlaşılır bir dille anlatmaya çalışacağız.

**BU ÇALIŞMANIN ADINA “MANİFESTO”
DİYORUZ. AMACIMIZ BU MANİFESTO İLE,
ALEVİLİK ARTIK SÖYLEVSEL VE
ANLATIMSALLIKTAN ÇIKIP, YAZINSAL BİR
GERÇEĞE BAĞLANMALIDIR.**

Manifesto bir bildirgedir
Gülbank gibi derincedir
Ne düzmece ne bilmededir
Ezeli alır güncele taşır
BT

Amaç gerçeğe bağlanmayı kendi ekseni içinde, geçmişini olan Galubeladan beri (ezeli veya belirsiz bir tarih) ve sonsuza kadar gidecek anlayışını mutlak, sözlü anlayışlardan arındırıp, toplumsallığa büründürmektir. Bu bütünselliği; çağımızın yaşam biçimine uyumunu, Alevi toplumu ve gençliği istiyor. Hatta zorluyorlar ama ellerinde bilimsel bir çalışma ve belge olmadığından Aleviler ve genç kuşaklar kendi gerçeğinden kaçıyorlar. Sözlü Anlatımlar ve söylevselliklerden uzaklaşmadıkça gençler başka anlayışlara kolay lokma olup, asimilasyon olmasına en temel zemin ortamını yaratan bir subjektiflik unsuru halini alıyor. Sanki subjektifliği

Aleviler kendileri istiyormuş gibi bir sürecin aktörlüğü yansıtılıyor.

Gençler söylevsellikten öte somut ve felsefi bir bütünlüğü, bilimsel temelde görmek istiyorlar. “Söz uçar yazı kalır” deyimini felsefi olarak bizimi tezimizi doğruluyor.

Evrensel endeksli bir inanç boyutunu, dinsel zemin üzerinde tartışmak, anlamak, yürütmek, kendi inandığı evrensel değerlere ters düştüğünü görüyor ve artık bu gidişata DUR demek için sözlü anlatımdan uzaklaşıp, evrensel gerçeğimiz ile yüzleşip, doğa sevgimizi, doğa aşkımızı, doğa içselliğimizi bir ritüel olarak kavramak gerektiğini savunmalıyız anlayış içinde görünüyorlar.

Tarihinde bazı kîtab-i belgeleri olsa da alevilerin kendi özsel, özgür koşullarda yazılmış bir el kitabı bulunmamaktadır. Bulunanlarda, biraz din, biraz hurafe, biraz vasiyet içerikli yazmalardan başka yazınsal belge yoktur.

Şöyle ki; Alevîliğin artık halka ulaşan XVI. asırdan itibaren, yavaş yavaş kitabî kültürünün oluştuğunu görmekteyiz. Bunların başında, Buyruklar, Divanlar, Cönknameler, Fütüvvetnâmeler, Velâyetnâmeler, Menâkıplar, Makâlâtlar, Tercümânlar, Adâb ve Erkannâmeler, Âyin-i Cem Risâleleri, Divânlar, Gülbenkler ve Cabbar Kulu kitabı gibi eserler gelmektedir.

Bu yazınsal ürünler, bu sürecin güncelliği ile çelişen ve anlaşılmaz anlatım dilinin ağır olup o dönemin yazınsal gramerine yabancı olması gençliğimizin ilgisini çekmemektedir. Ağdalı dil tarzında yazılan bu eserlerin içeriği güncellenmediğinden gençliğimiz bizden uzaklaşmak zorunda kalıyorlar!

GENÇLİĞE SESLENİŞ VE GENÇLERİMİZİN BEKLENTİSİNE CEVAP VERECEK GENÇLİĞE ALEVİLİĞİ NASIL EMANET ETMELİYİZ?

Doğa kendini yenileyendir
Gençlik evrenle paraleldir
Her gün yeni doğan gündür
Karanlık gibi görünme gençlere
BT

Yaşadığımız bu süreçte, teknolojinin sınırsızlığını anlayıp, gençlere sözlü ve hurafe yüklü, şifahi bilgilerle geçmişimizi, bilimsellikten uzak, Pirlık mertebesine gelmemiş, büyükbabasının, babasına anlattığını, babasının da bir sonraki kuşağa aktardığı anlatımlarından yola çıkarak dede sıfatı ile cem yapması; yeni yetişen gençlerin ceme gelmesi ,ceme

katkısı, hizmet alması giderek azalmış, belli yaş grupların geldiği cemler haline getirilmiştir.

Dedeliğe talip kişi bu yaşanan acı ve gerçek bir süreci, onur meselesi yapmadan, Pirlük düzeyde bilgiye sahip değilse, dürüstçe yapamayacağını söyleyip, olgun ve hoşgörölüğünü göstermesi gerekir.

Pirlük mertebesine gelmiş canımız biyoloji, jeoloğ, antropolog, arkeolog, kimyager, gökbilimci, hukuk, sosyoloji, piskoloji'yi okumuş olmasa da mutlak bir şekliyle öğrenip, eğitimini almalıdır, ya da araştırıp, konulara vakıf olması gerekir ki; gençlerimize bir şeyler verebilsin.

Güneşi Muhammet, Ay'ı Ali diye anlatma yerine en doğal ve evrensel olanı anlatması gerekir.

Dede sözcüğünün bir takiye olduğunu ama özünde PİR olması gerektiğini, bilimsel donanımlı bir bilge bir insan olması gerektiğini, pirlük belgesini taşıyan öğreti yeteneğine sahip önderlerimiz olmalıdır.

Bu bağlamda Pirlük eğitime divanı oluşturmak ve Pirlüğümüzün gelecek süreç içinde evrensel değerler parelerinde “vardan varoluş” inancımız ile çelişmeyen bir yolda buluşma ve Dara durma toplantılarımızda post makamına oturmalıdır.

Yukardaki kavramların açılımı ve kavramların Alevilikle nasıl ilişkilendirileceğini anlatmaya

çalışacağız ve bir düzenleme yapma çabası bizlerin bütünselliğinin temeli olmalıdır.

Gençlere Ay'a çıkmayı anlatabiliriz, projeler ve maddiyatta sunabiliriz, nasıl yapacağını öğretmezsek, Ay'a çıkma projesi çürür, maddiyatta harcanır ve biter. Gençlere öncülük yapmaktansa, gençlerle aynı safta olmayı denemek gerekir.

Gençler sorunlarını, yetkililere duyurmak için eylemdeyse yanında olmak gerekir.

Yoksa kazanamayız.

Sıcak posta oturup emir vermek değil, Pir Sultan gibi en ön safta olmak gerekir.

ALEVİLERİN SİYASAL GÖREVLERİ OLMALI MI, OLACAKSA SİYASETİ NİÇİN YAPMALIDIR?

Siyaset yaşamın projesidir

Sen yapmazsan seni biri yönetir

Kazancın ve benliğini sömürür

Kendi siyasetin aklın değil mi?

BT

Alevilerin dinsel bir yanı yoktur. Olmamış olmadı olmamalıdır da. Dinin açılımını aşağıda bulacaksınız.

Alevilerin sosyal yaşamı olmazsa olmazlardan biridir. Bizde insan, can vardır, cemimiz de olduğu gibi cinsiyetsizdir. Yani; “Kadın mı erkek mi sorulmaz.”

“Erkek dişi sorulmaz, muhabbetin dilinde,
Hakkın yarattığı her şey yerli yerinde.
Bizim nazarımızda, kadın erkek farkı yok,
Noksanlıkla eksiklik, senin görüşlerinde.”
diyen

Hünkar Bektaş Veli'nin yolunda, sosyal yaşamımız, kadınsız olamaz, aleviler de yaşamın yarısı kadındır. Kadın yaratıcıdır. Kadın eşitliğin simgesidir. Sosyal yaşamımızda olmazsa olmazı ve siyasal yaşamda da aynı eş değerde bildiğimiz insan ve biz onların evlatlarıyız.

Bir erkeğe nasıl PİR'lik makamı veriliyor ve bir bilge donanımlı olması gerekiyorsa, kadın da öncü ve önderlerimiz bir ANA olarak PİR kadar yetkilere sahip donanıma sahiptir ve sahip olmalıdırlar. Bu bağlamda, sosyal ve siyasal yaşamımızda eşit ve eşdeğer olarak görmemiz gerekmektedir.

Alevilerin siyasi görevi, eşitliği, hukuku, paylaşımı, disiplini, güvenliği, sağlığı, gelir ve gideri, ekonomiyi kolektif bir biçimde yönetme görevini üstlenmelidir.

Rızalık Şehri kavramımız tam da bu görevleri içermektedir. Varolan siyasetin, eşit olmadığı, fakir ve

zengin arasındaki farkın açıldığı, hiyerarşik ve taraflı bir kapitalist sistemin bizim politik anlayışımız olmamıştır, olamaz ve olmamalıdır. Aleviler siyaseti 72 millet için ve ortak yapmayı düşünmelidir.

Niçin siyaset yapacağımız düşüncesine ise, var olan dünya sisteminin değişim ve dönüşümü için yapmalıyız, adaletli paylaşım için yapmalıyız ve siyasetin tam ortasında olmalıyız.

Dahası, geleceğimiz için, çocuklarımız için, eşit emek, eşit ücret, emekte katkısı olanın, paylaşımında payı olması gerektiği için olmalıdır.

Biz de sınıf yoktur. Ezen ve ezilen sınıf diye bir kavramı, alevi anlayışından çıkartıp, toplumsal bir bütünlüğü benimseyip, gençliğe yer vererek alt yapısını hazırlamalıyız.

Üretim ilişkilerini dengelemeliyiz, doğayı kirleten ne varsa hayatımızdan çıkartmalıyız.

Düzenin partileri için enerjimizi harcamadan, partisiz bir siyaseti benimseyip, imece, kooperatif, dayanışma kavramları içinde, her alanda yapmalıyız. Hukuka uygun, Rıza Şehri anlayışı içinde siyasetimizi yaparak, sistemin partilerine baskı grubu olmalıyız. Bu gibi bir siyaset tarzını uzun zamanlı düşünüp, 25 yıl sonra sonuçlarını almak ve genelde kabul görmesi için canla başla çalışmak gerekliliğine inanıp uygulamalıyız.

ALEVİLERİN ORGAN BAĞIŞINA BAKIŞ AÇISI NEDİR?

Bütün maddelere ortak olursun
Bir de her canlıyı candaş bilirsin
Beden terk edince organ neylersin

Candaşın organa muhtaç olmuşken
BT

Alevilerin, organ ve kan bağışına bir insani görev olarak bakması gerektiği konusunda karşı bir tavır almamalıdır. Organ bağış bir insani görev olup, hatta yasallaşmasını savunan kollektif oluşumu örgütlemelidir.

Neden mi yasallaşması gerekir? Aleviler “Ölüm” diye bir kavrama inanmaz. Devriye olarak, yeniden doğuşa inanır. Hakka yürümek sadece “Canın tenden ayrılmasıdır” Canın teni terk edeceğini bilen bir toplum, biliyordur ki kalan o beden toprağa teslim edilerek sırlanır.

Bu inanmışlıktan anlaşıldığı gibi, can tenden ayrılınca kalan organlar, bir başka canda yaşam bulacaksa mutlak verilmeli ve yasallaşmalıdır.

Aleviliğin Rızalık Şehri anlayışındaki ortak yaşam dünyasında, organlarında bir gün mutlaka, ihtiyacı olana vererek paylaşımın CAN paylaşımını kendimize bir ilke olarak almamızı kabullenmek istemesi Alevilik yapılanması için kaçınılmaz olmalıdır. Paylaşımı eksik yapmış oluruz. Yoksa yiyeceği, içeceği, giyeceği ve bütün ihtiyaçları paylaşıp, bedeni terk edince, geride kalanı pay etmemek alevi anlayışına ters olduğunu düşünmek gerektiğine inanıyor ve bu organ bağışını da bir Rızalık şehri anlayış içine alınması gerekiyor.

KAN bağışında ise biraz dikkatli ve titiz davranılması gerekir. Kan bağışı herkesin mutlak yaşamı boyunca yılda en az 3 ile 5 defadan olmalıdır. Kan bağışını yapacağımız kurumlara dikkat etmemiz gerekir.

Bazı taraflı kurumlar, faşist ve kökdendinci terör örgütlerinde kullandıkları için, bu konuda ya çok denetleyici bir yasa önerilmeli, ya da kendi kollektifi içinde nereye nasıl bağışlanacağı konusunu geniş kitlelerle bir yolunu bulup, gönül rahatlığı ile verilmesini savunuyoruz.

EğİTİM VE ÖğRETİM

Adab ve nefis en temel eğitim sistemimizdir

Beşikten başlarsın mezara kadar
Okuyup kendini bilene kadar
Ezelden sonsuza gidene kadar
Eğitimsiz insan madde gibidir
BT

Alevilikte yön insana dönük ve ortak yaşamı insanlarla kuran bir inanç varsa, kolektifliğin de ortak eğitim ve öğretim anlayışı olmalıdır. Sistemin müfredatı, biz Alevilerin anlayış, inanç, sosyal yaşam ve kültürü ile hep çelişkili olmuştur. Yaşadığımız ülkelerde, devletler

var oldukça, her devletin kendine özgü bir resmi dili ve yasası vardır. Bu yasalar içinde de bir eğitim müfredatı vardır. İslam ülkelerinin müfredatını kesinlikle diğer ülkelerden ayrı düşünmek gerekir. İslam dünyasında, Fen bilgisini içeren bir dersi, İslam dünyası pek kabul görmez. biyoloji ve kimya, varoluşun temel bilimsel kaynağı olduğu için, yaradılış kavramı ile çelişen bir eğitim sistemi olduğunu biliyoruz.

Gerçete Alevilerin ise, belki dünya devletlerini de aşan, içerisinde en temel eğitim kaynağımız doğa ile bir bütün, Toprak, Su, Güneş ve Hava bizlerin müfredatını oluşturan temel ilkelerimizdir ve bu dört maddeyi savunuruz.

Alevilkte eğitim ana karnında başlar. Hamile bir kadına saygı ile davranılır ve karındaki çocuğa ninniler anne adayı, teyze ve nineler tarafından söylenir.

Can-cana düşer düşmez hamileliğin kırkıncı gününde daha embiryo sürecinde, buluşma (cen) yani cemel cemale olma buluşması gerçekleşir. Doğumdan sonra, herkesin saygı göstermesi gerektiği eğitimi daha rahideyken verilmiştir.

Biz de çocuklar da birer öğretmendir. Nasıl bir çocuğun ilk öğretmeni ana ve baba ise, analık ve babalığı da çocuk öğretmiştir ana babalara. Ana baba olmanın öğretisi çocukla başlar. Bu insanlık tarihinde temel ve en

doğal öğretim sistemidir. Sonraki eğitimler genel ve toplu eğitim sistemleridir.

Aleviliğin temel anlayışında, beşikten mezara kadar öğreti bitmez. Vicdan terazisini bu iki ilke belirler. Adap ve nefis en temel eğitim sistemi olmalıdır. İki ilke, Alevilerin yaşamı sürecinde yoluna yön veren bu iki yoldur.

“Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır” inancıyla, Laik sistemde eğitim ve öğretim bedava olmalıdır. Her dilde eğitim, sistem, talep karşılığında bedava verilmeli, özerk bölgelerde, farklı dillerin konuşulduğu coğrafyalarda anadil bedava ve bilimsel olarak verilmeli, Alevilik inanç ve ritüelleri des olarak müfredatlarda yer almalıdır. Buluşma (Cem) yerimiz ve DAR erkanımızda, muhabbet eğitiminin verildiği merkezler olmalıdır.

ALEVİLİKTE HUKUK VE ADALET

Gerçeği görürsün özden bakınca
Her şeyden sıyrılıp kendin olunca
İçindeki benliğini görünce
Canıymın içinde bir can var imiş

BT

“Aleviliğin temel taşları İslam’da olmadığı gibi, İslam’da olan da Alevilikte yoktur.”

Erdoğan Çınar

“Eline, Beline ve Diline sahip ol, Kendine ağır geleni başkasına uygulama”

Hünkar Bektaş Veli

Bunlar doğru ve özlü birer tesbitlerdir. Bütün tartışmaların sonuna bir nokta gibidir. Adaletli olunacaksa, önce herkes kendini terazde tartması gerekir. “Soydan mı, Yoldan mı” geldiğinin söylenceleri tesbiti olmayanı, aktarımların günümüze kadar gelmesi Alevileri kuşkuya düşürmemelidir. Düşünüp, araştırıp ortak olacak bir sentezi yakalayacağına inanmalıdır herkes.

Mesela, Seyyid: Soydan gelen anlamında algılanır ve bilinir. Padişahlar, Krallar, Sultanlarda aynı bir geleneğin sonucu olgusuyla bakınca, Alevilerin düşüncesine ters geldiğini anlayacağız.

Evliya ise; Bilgeliktir. Yani, Pirliktir, (eski anlayışta dede) Rehberliktir, Öncüdür, Adaletin postta oturan temsilcisidir.

Ülkemizdeki adaletsizliğin en temel anlayışı mantık dışı bir anlayıştır.

“Devlet, kimsenin değil ama herkes devletindir.” Bu anlayış bir Seyyid, Sultan, Kral, Padişah, anlayışının ta kendisidir. Yani insan yoktur, birey yoktur. Oysa; bir insan doğduğunda karşılaştığı iki değer vardır.

Bu değerlerden birincisi DİL (Lisan) ikincisi ise, Kültür ve İnançtır!

Tam da bu bağlamda, adaletin ana merkezi Alevilikte gönüldür! Gönül terazisi bozulmuş biri Alevilikte düşkün (sapkın) sayılır. Yani; hırsızdır, haindir ve toplum önünde mutlak DAR’a durup hesap vermelidir. Hesap verene kadarda kimse ona selam vermez, alışveriş yapmaz, sosyal ilişkide bulunmazlar.

Hukuk ise; bizde bir buluşma (Cem) olmaktır. Yüz-yüze gelmektir. Haksızlıkları, haklı olanla sulh edilip barıştırılması, gönül kırgını ve küskünlerin barıştırılması, ayrılıkların dara çekilip yeniden birliğinin sağlanması, düşkünlerin yeniden topluma kazandırılması, bazı düşkünler o meydana kazanılmayacaksa, düşkünlüğün derecesine göre var olan “Düşkün ocaklarına gönderip (Terapi ve ikna heyeti) yeniden barışın sağlanması olmalıdır. Dolayısı ile, Alevilikte cezaevi diye bir kurum yoktur, ücretli mahkemeler yoktur, savcısı, hakim,avukat yoktur.

Bunların hepsi Buluşma erkanı içindedir ve düşkün ocakları ve ocakları yürüten Pir'leridir, Rehber'lerdir. Geleneksel hukuk siteminde, bir kazanan bir de kayıpeden vardır. Rızalık ve yüzleşme yoktur. Hukukun vereceği karara karşı çıkabilirsin ama, İslam hukukunda, Kadı'nın vereceği karara karşı çıkmak, Tanrı'ya karşı çıkmak kadar ağırdır ve tartışma götürmez. Alevilikte ise çok farklıdır. Hukuk bizim darımızdır. Buluşma mekanımızda dara durmaktır. Dar bir empati kurma mekanıdır, kendinle hesaplaşma mekanıdır, vicdanını ortaya koyma cesaretidir. Bu bir yiğitlik ve mertliktir. Dik duruştur. Ve sonunda kocaman bir yükten kurtulmuş, vicdanen hafiflemiş, yeniden doğuş gibidir. Kayıp olan güveni ve saygınlığı yeniden kazanmaktır.

KATILMCILIK VE ÖRGÜTLENME

Yola çıkıldıysa bir amaç vardır
Amaca ulaşmak özlü ıkrardır
Toplum sorununda karar kılmaktır
Var görmüştüm bu davada ben sizi
BT

Katılımcılık; halkların ortak bir yarı kurma isteğidir. Alevilerin düşüncesini, yaşam biçimini, toplum yaşamını, hukukunu, adaletini benimseyen her kim olursa olsun ilkelerini benimsemiş herkesin katılmasını canlar olarak benimsenmeli ve benimsetmelidir.

Alevilik ilkesinde insana dair ne varsa, insan onurunu ilgilendiren saygılı olup, paylaşımcı, dayanışmacı, dil, renk, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin her canlıya eşit bir yaklaşım anlayışı ile katılmayı benimseyen her birey ile ortak hareket etmek gerekir.

Nasıl bir örgütlenme olmalıdır?

Her süreçte olduğu gibi, örgütlenmek hem zor hem de oldukça sürükleyici ve motive edici bir yoldur. Bu örgütlenme terimini ancak zorunlu ve ihtiyaç duyanlar anlayabilir. Ki en iyi anlaması gereken aleviler olmalıdır. Alevilerin, zorunlu ve olmazsa olmaz bir örgütlenme gereksinimi varmıdır? Elbette vardır. Hem de geç bile kalınmıştır.

O zaman örgütlenmeyi nereden başlanması gerektiğini, kimle, nasıl, niçin, neden, kime karşı sözcüklerini çoğaltıp karşılığında doldurup yapmak gerekir.

Bedel vermiş bir geçmişe sahip bir Alevi toplumu olarak örgütlülük hepimiz için gereklidir.

Alevilerin örgütlenmesi, geleneksel örgütlenme biçiminden farklı olmalıdır.

Hiyareşik, benmerkezci, bir grup, ya da birkaç akraba örgütlenmesi değil, bizlerin ortak karar mekanizmasının olacağı, kolektif bir örgütlenme olmalıdır.

Ayrı değil, parça-parça değil, birilerinin iteklemesiyle değil, öz ve içten, samimi bir örgütlenmeyi yaratacak ortak bir duruşu yaratılmalıdır.

Neden, Aleviler kendi yöresi ve kültürü için örgütlenemesin ki?

Hem de geçmişteki, hiyareşik örgütlenmelere bir alternatif olmasını başarabiliriz diye düşünmeliyiz.

Başkan olmadan, kolektif bir oluşum ve ortak karar alacağımız bir ortamı oluşturmalıyız.

Herkesin söz sahibi olmadığı bir oluşumun arkasına takılmadan, bizim de söz sahibi olabileceğimiz bir oluşum olmalıdır. “Yarın yanağından gayrısını ortak” ve emekte payı olmayan üretimde hakkı olmayacak bir örgütlenmeyi neden yaratamayalım ki?

Kollektif bir örgütlenme “Emek en yüce değerdir” anlayışına hiç ters değildir ve bizlerin anlayış ve kültür yapısında uygundur.

Kimin neye inandığı, kimin nasıl yaşamak istediği, kimin, sosyal yaşamı nasıl, kimin kültür, örf ve adeti nasıl sorgulamadan, ama saygı duyup empati ile ortak yaşam temelini hiç yıkılmaması için ikrar verip kurumlaştırılacak bir yapılandırılma gerekmektedir.

Kollektif bir örgütlenme, yatay bir örgütlenmedir. Aşağıdan yukarı doğru ama kararları ortak olan, destursuz bir kararın verilmeyeceği, ayrı mekanlar olsa da merkezi bir ortak duruşa sahip olacağımız bir yatay örgütlenme mutlak olmalıdır. Bu örgütlenmenin ilkelerini benimseyenden kim olduğu da sorulmamalıdır. İşte o zaman evrensel bir örgütlenme anlayışını başlatmış oluruz.

Sınıfsal bir örgütlenme olmalı mı?.

Alevilerin kendi çizdiği ve ilkeleri belli, varolan sistemin dışında, sisteme karşı bir örgütlenme olduğu zaman, sınıfsallığını kendi içinde oluşturmuş bir örgütlenme olacağı inancını taşıyacak bir kollektif birliktelik örgütlenme olunca, sınıfsallık ortadan kalkacaktır.

Sınıf: Zengin, yoksul üzerindeki tahkümü bir sömürü ve baskı düzenidir. Ayrıca, Devletin ezdiği, halkın ise ezildiği, sınıf, zengin ve yoksulun bulunduğu bir sistemdir.

Hedefimiz sonsuz ve bütün dünya halklarının bir arada yaşama anlayışı olacak bir kavram içinde olunca, sosyal ve kültürel bağlarını içinde taşıyacaktır.

Ama ilk olarak bir birleşim ve güçlü bir kollektif örgüt olmalıyız ki başarmak için en samimi ve son gücümüzü birleştirmeliyiz.

Bu, örgütlenme yol'un sonsuzluğunu düşünerek ve yarınlara bir örnek teşkil edip, devamlılığını sahiplenecek bir yapı için kafa yormalıdır.

Bu yol hereksindir, ak ve kara seçmeden oluşmalıdır. Kendi içinde bir kontrol mekanizmasını oluşturmalı, örgütün devamlılığı için kollektifliği özümseyecek kadrolar yetiştirmelidir.

Kollektif örgütlenmenin ilkelerini oluşturacak bir divan oluşturup, tartışılarak, ortak bir destur ilkesine bağlamak gerekir.

Eğer, bir vakıf, bir birey etrafında olacaksa, hiyerarşinin tam kendisini yaratıyoruz demektir. Ego,kibir,popilizmin bir arada olacağı bir örgütlenmenin dışına çıkmalıyız. Kollektif bir anlayış içinde var olacak bir yapılanmada olmak bizim, sosyalist ve devrimcilerin ahlakına da hiç ters gelmeyecektir.

Bu örgütlenmenin yapısını oluşturacak bir temel ve temel üstünde yükselecek sonsuzu hedef alan bir oluşum ancak "Alevi Halk Meclisi" adı altında olması gerektiğini savunur. Alevi Meclisi:Yürütmesi DİVAN, beyni ise, akademisyenlerden oluşan, kadın, erkek, gençlerin ortak bir YAZI KURULU olarak güncel yaşamdan beslenen, dünya siyasetinin takipçisi, yaşadığı ülkenin siyasetinde yeri geldiğinde gündem belirleyen bir yapı olarak çalışmalıdır.

Ama çok gereklidir. Çünkü bizi bekleyen çok iş olduğunu bilmeliyiz.

Örneğin bir Cumhuriyet örgütlenmesi:

“Cumhuriyet ve Aleviler Türkiye Cumhuriyeti, yeni bir devlet, yeni bir siyasal yapı biçiminde tarihe adımını attığında, bu yeni yapı, eski toplumsal yapı üzerinde filiz verdi. Nasıl kurtaracağız Osmanlı Devlet’ini derken yaratılan Cumhuriyet, Anadolu’da yaşayan halkların “gönüllü” ulusal kurtuluş mücadelesine katılımları sonucunda oluşan yapılanan ortak bir birliktelik oldu. Bu birliktelik 29 Ekim 1923 günü Cumhuriyet’in ilanı ile sonuçlandı. Saltanat, 1 Kasım 1922 yılında kaldırılmış olmasına karşın, Teşkilat-ı Esasiye Kanunu’nda, “Türkiye Devletinin Dini İslam’dır” cümlesi, Osmanlı Devleti’nin resmi dini olan İslam’ın yeni kurulan Cumhuriyet’in de resmi dini olduğunun açık göstergesiydi. Bu sürecin mantıklı bir sonucu olarak, 3 Mart 1924 yılında çıkartılan 429 sayılı Kanun ile Sünni bir kurum olan “Diyanet İşleri Reisliği” kurulmuştur. Egemen Sünni Osmanlı devlet geleneğini devralan genç Cumhuriyet, ilk yıllarında, 18 Mart 1924 tarihinde kabul edilen 442 sayılı Köy Kanunu’nda, Sünni bir yorumda bulunularak, “Alevilik, Köy Tüzel Kişiliği” hukuk tanımından çıkartıldı. Söz konusu kanunun 2’nci maddesinde, köy tanımı “Cami, otlak, yaylak, baltalık gibi ortak malları bulunan, toplu veya

dağınık evlerde oturan insanlar, bağ ve bahçe, tarlalarıyla birlikte bir köy teşkil ederler” denilerek, Alevi köyleri tanım dışına itildi; bu durum devletin Sünniliğe yatırım yaptığını kanıtlar, yani camisi olmayan köylerin, köy olarak kabul edilmemesi; ötekileştirme siyasetinin yaşama salınmasından başka bir şey değildi.” Esat Korkmaz

Peki. Bu yasaı AHİM'e taşıyacak bir kurum var mı? Yok. O kurumu Aleviler kendileri yaratmalıdır! Bu yasanın iptali için bir girişim yapa bilecek miyiz? Evet yapmalıyız. Hemen şimdi yapmalıyız.

Bir (Demokratik Eğitici Kollektif) örgütlenme modeli. DEK-Modeli yaratılmalıdır.

Düşünce Öneri aşamasında her kişi veya kurum, özgürce, sınırsız, kendi düşüncesini açıklama, tartışma ve öneri sunma hakkına sahiptir. Kararlar mümkün olduğunca en geniş katılımı, Rızalıkla, çoğulculukla kolektif ve demokratik bir şekilde alınır. Uygulamayı benimsemeyen ola bilir, saygı duyup, Rızalık alınması gerekir. Fakat eylemde birlik esas olmalıdır. Herkes Rızalıkla ve kolektif alınan karara saygı duyar ve tartışmasız uygular. Her önemli eylem ve karardan sonra değerlendirme yapılarak gerekli dersler çıkarılmalıdır. Alınacak yeni karar ve eylemlerde bunlar dikkate alınır. Kurum içerisinde hızlı, açık ve net İLETİŞİM, DEK eğitici örgütlenme modelinin motoru olmalıdır.

Zulme, faşizme, sömürüye, ırkçılığa karşı duruş, mücadeleci, devrimci, objektif bir ortak yaşamın alt yapısını bu DEK modeli ile kanıtlanmalıdır.

SANAT VE SANATÇILAR

“Yaratanki onlardır, destanımızda yalnız onların maceraları vardır”

Nazım Hikmet

Önce sanat nedir ona bakalım. Sanat: Hayal (Ütopya) gücü ile yaratıcılıktır. İçsel dürtünün, beyinde hayale dönüşüp, bazı araç ve gereç kullanımıyla görsel bir yaratıma dönüştürmesidir.

Ressam, Karikatürist, Heykeltıraş, Mimar, el sanatları gibi bir uğraşı içinde olup, yaratıcı bireylerin yarattıklarına sanat denir.

Canlılar içinde, hayvanlar ve börtü-böcekler sadece yuvasını yaparlar. Ama insanlar her şeyi yapan ve üreten tek canlılardır. Ütopyaları ellerinde sanata dönüşür insanın.

Ütopyasız yaratılan, ütopyasız kazanılan hiçbir şey yoktur. Dünün ütopyaları bugün, bugünün ütopyaları yarınlarda hayat bulacaktır. Ütopya öyle ulaşılmaz ve imkansız bir düşünce değildir.

Adına HAYAL denir ütopyanın. Hayalsiz ne yaşam olur ne de üretim. Sanatın tek kaynağı ütopya'dır. Aşk; insanın beyninde bir gizli tasarımdır, ütopya'dır ama karşılık bulunca hayat olur.

Alevilikte en yaygın, en eski ve halada en çok kullanılan bir müzik enstrümanı olan Saz bir sanat ürünüdür. Ağaç ve telin buluşması, maharetli parmaklarla deyiş, kلام, türkü ile sanata dönüşür. SAZ çalana ozana, sanatçı denir. İnsanlar kendi ihtiyacını bit ütopya ile yaratıp, gerekli araç ve gereçleri üretmeyi, varoluşundan beri sürdürmüşlerdir.

Halı, kilim, el işlemleri, tarımsal aletler gibi, toprak ve su için kullanılacak her türlü gereç ve kap kakak işleridir. Alevilerde her sanatçıya, yaratıcıya saygı duyulur.

Sanatçılar ise çok farklı anlaşılır genelde. Ozana, türkü söyleyene, enstrüman çalana, yazara, şaire kısacası üretene sanatçı sözcüğü kullanılır.

Bunların hepsi kendi uğraşı alanında, kendine özgür isimlendirmeleri vardır.

“Sanat bireyi toplumsal yapar” Seyit Kemal Karaalioğlu. Türk Edebiyat Tarihi Cid-1

Sınıf kitabında her sanat eseri, ya da kullanım aracı, insanı yok etmek için yapılmamıştır.

Alım satım için değil, değişim ve paylaşım için vardır. Alevilik anlayışında her şey rızalıkla yapılır. Rızalık şehri yaşam biçimi olarak benimsemiştir.

Ticaret bilmeyen bir geçmişı olmayan Aleviler’de, Alevilikte her şeyin bir karşılığı takas anlayışı olduğu için para ile emek sömürücülüğü bilmezler.

Her verilen emek, toplumda karşılığını bulur ve mutlak bir karşılığı vardır.

Yunus bunu şöyle tamamlamış. “Ekende yok biçende yok/yemede ortak olan” Alevilikte birey emek nasıl ortak ise, paylaşımında da payı vardır. Alevilik bu Kominal yaşamı varoluşundan beri yaşatmış bir toplum olduğunu, geçmiş tarihiyle kanıtlamıştır.

Emekte İMECE, takasta emek olduğunu bilen bir toplumdur. Yaratıcılık geninde var ve yaratılan her şey bir sanattır.

ALEVİLİKTE BİLİM

“Okudum kitabın dibine indim
Okudum ki okudum kendimmiş kendim”
Aşık M.Şerif

“İlim ilim demektir, ilim kendin bilmektir”
Yunus Emre

Mezopotamya ve Anadolu Dünya'nın ana rahmi gibidir. Dünya'nın merkezidir. Bilimin filizlenip, harman olduğu yayılıp, taban bulunduğu yerdir.

Alevilikte bilim kavramı genellikle, bilge insanın anlattıklarını ölçü olarak yeni bir öğreti olarak kabul görmüştür. İşte Alevilerin tam da söylevselliği aşamayıp, yazınsal bir bilgi üreten ve bilgeliğini taşıyıcı bir yazımın araç ve gereçlerinden uzak kalmasıdır.

Sümer ve Hitit tabletlerini savunsa da İbni Haldun, İbni Sina gibi bilgeleri kısmen benimsemiş olsa da en köklü geçmişi, Sümerler ve Hattiler (Hitit) gibi bir gerçeği artık kimse inkâr edemez.

“Anadolu'nun yerli halkı olan Hattiler midir, yoksa Hattimidir” Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi Cild 1,s.16

“Yedi Bilge ya da diğer adıyla Yunanistan'ın Yedi Bilgesi, Antik Yunan uygarlığının altın çağı olan MÖ 7. ve 6. yüzyıllara damgasını vurmuş yedi filozof, devlet adamı ve kanun koyucuya verilen isimdir.

Yunanistan'da ilk felsefe etkinliklerini Hesiodos'dan bir yüzyıl kadar sonra Yedi Bilgeler olarak bilinen ilk ahlakçılar başlattılar. Gerçekte düşüncelerini özdeyişler biçiminde ortaya koyan bu kişilerin birer filozof olmaktan çok felsefeyi başlatan düşünürler olduğunu söylemek yanlış olmaz...”

En eski bilgiler: Googel sayfasından alınmıştır.

Bilimi anlatırken neden bu örnekleri veriyoruz?

Bu bilgi ve bilimsel oluşumun temel ilkeleri bize ışık tutuyor ve dogmatik olmayıp, sadece düşün bazında, emretmekten uzak bir bilgelik sunuyor.

Bu kadar açıklamadan sonra biz Alevilerin yenilikçiliği (Devrimciliği) doğanın gelişimi ve evrimsel bir sürecin takipçiliğini günümüz koşullarında da sürdürmektedirler.

Her buluş, her yaratılış, her sosyal gelişme, ilerici ve demokratik uygulamaların hem öncüleri olmuşlardır hem de ilk uygulayanlar olmuşlardır.

Alevilerin bu anlayış, gelenek ve göreneklerini hesaba katmadan yapılan dayatmalar Alevileri hep rahatsız etmiş ve karşı durmuşlardır.

Bu karşı duruşlar çok büyük bedellere ve kitlesel katliamlara kadar varmıştır. Kimseye benzemeyen, kimsenin uydusunda olmayan, özgür ve bağımsız bir karakter olarak temel ilke haline getirmişlerdir yaşam ve inanç biçimlerini. “İlimden gidilmeyen sonu karanlıktır”

(Hünkar Bektaş Veli) ilkesini özümsemiş ve bir bayrak kadar taşımışlardır.

Bilimsel olarak, Hünkar Bektaş veli, Kaygusuz Abdal, Yunus Emre gibi düşünür ve bilge insanlar hep önderleri olarak bilmişler.

Mezopotamya ve Anadolu'yu bir bütün olarak kendi topraklarında şekillendikleri alan olarak görüp ve olmazsa olmazlarından bir parça olmuştur, dünya coğrafyası içerisinde.

Kutsal kabul edeceği hiçbir şey yoktur Alevilerin. En büyük değer can ve canlılarla başlayıp, bütün evereni kendi bedeninin yansıması bilir. Yada, kendi bedenini, Evrenin bir minyatür oluşumu olarak bilir.

Yaşadığı gezegenin, evrende bir varoluş sonucu gelişen, galaksilerin yönetiminde, bilimin açıkladığı kadarını benimsemiş ve kendi özünde de evrenin olduğuna inandığı ve bilimsellikle hiç çelişmeyen bir bilimsel veri gibi somutlaştırmışlardır. Rızalık anlayışında kimse kimseye emretmez.

Dünya'nın, Güneş etrafında kendi döngüsü gibi, her canlı kendi döngüsü içinde olduğuna inanıp,hiç bir canlıdan rahatsızlık duymadan, herkesin kendi yaşam döngüsü için de ortak yaşama felsefesine bağlı bilimsel açıklamalarıyla, evren bir bütün, Evren'in içindeki bütün varoluş ve canlılarla ortak yaşamı benimsemiştir.

DEVİRİ DAİM VE SIRLAMA OLAYI

“Yer yok iken gök yok iken dolaştım
Muallakda beyaz kufar’a düştüm
Kırkların ceminde engürü içtim
Ol yeşil kubbeye konduğum zaman”
Seyyit Feyzullah

Aleviliğin en çeliştiği konu burasıdır. Hem anlatması zor, hem de, kabullenmesi.

Normal, sırlama mı?

Yakmaya da Alevilerin onayı var mı?

Sırlandığı yerde mutlak bir belirti olmalı mı?

Yani bir yazılı taş, kabartma, betonlama gibi bir eylem yapılmalı mı?

Bunları hiç konuşmayız ve sadece “hakka uğurlama töreni” der geçeriz.

Alevi-Kızılbaşlığın öğretisinde temel dinamik ve diri görsel yanı ile de tüm canların süreci takip ettiği , ritüellerini yerine getirdiği hakka yürüme erkanı vardır. Geçmişten günümüze kadar bu erkan tüm ulu Mürşidlerimize ,ozanlarımıza uygulanmıştır. Dikkat ederseniz bu erkanı bu Mürşid pirlerin ozanların hayatını dinlerken veya okurken daha da ötesi devletin resmi belgelerin de şöyle bir yazı dipnot bulamayız,

göremeyiz de. Mesela; Şu ocağın piri mürşidi, dedesi, ozanı İslami motif ve ritüellerine göre selası şu camide okundu, cenazesi bu camiye getirildi, cenaze namazı şu imam veya bu hoca tarafından okundu, kılındı cümlesini göremeyiz.

Özümüze ve söylevlerimize bakınca, büyük çelişki içindeyiz. Ama elbette söyleyecek sözümüz ve mutlak bir kalıcı anlayışı bulmalıyız. Bu anlayış ise, bütün insanların kabulü olmalıdır. Biz Alevilerin anlayışında, “Devri Daim” ilkesi mevcuttur. “Ölürse ten ölür canlar ölesi değil” anlayışını herkes bilir ve bunun doğruluğunda kabullenir. Peki neden somutlaşmıyor? Sıraladığımız bedeni neden bir beton yığına çevirip, kutsal bir uğrak yeri gibi ziyaretler yaparız? Şimdiki olduğu gibi bir mera, kullanılmayan bir arazi gibi bir alan belirleyip, bedenleri sırlayıp, her sırlanan bedenin yan taraflarını ya da baş-ayak uçlarının geldiği yerlere bir meyve ağacı dikerek toprağı değerlendirip, beton ve taşlardan uzak, meyvelerden de herkesin yararlanması gerektiğini sağlamıyoruz?

Oysa her tenin en fazla bir 50 yıl ziyaret edeni olur ve sonrası unutulur. Kim dedesinin dedesini, ninesinin ninesini tanır da bir baba ya da anasına duyduğu duygu ile aynı ziyaret duygusunu hiç tanımamış olduğu dedesinin dedesine ya da ninesinin ninesini ziyaret eder ya da etmiştir?

Bu konu, tartışmaya muhtaç bir konudur. Can'ın ölmeyi bilerek, sırladığımız bedeni ziyaret eder, dertleşir ve deyişer okuruz. Öz dilimizle değil, arapça yazılarla süsleriz taşların üstünü.

Şu soru sorulacağı kesindir bizlere. O kadar yatırımlarımız, Eren ve Evliyalarımızın ziyareti neden yapılıyor?

Cevabı ise; 630 yıllık bir Osmanlı zulmünden kaçan, gizlenen, Alevi-Kızılbaş olduğunu söylemeyen insanların, her yatır bir sosyal buluşma ve örgütlenme alanları olmuştur. Hiç tahmin etmediği, hiç tanımadığı duymadığı köy ve yerleşim yerlerinin Alevi-Kızılbaş ve Bektaşî olduğunu ancak öylesi mekanlarda tanıyıp öğrenen biliyorlardı geçmişteki atalarımız.

Buralar bir sosyal buluşma alanları haline gelmişti. Ama şimdiki süreçte artık bunlara ve böyle bir buluşma mekanlarına gerek yoktur.

Pir'lerin Piri olsa da mutlak sırlanması gerekir. Yaşarken ve canı tendeyken nasıl eşit ise, hakka yürüyüp, o bedeni terk edince de aynı eşitlikte sırlanması gerekir.

Yakma konusu bir toplumun vereceği karar olarak düşünelim ama, kimsenin vasiyetine de "hayır sen yanamasın" dememeliyiz. Dünya toplumlarında bu gerçeği uygulayanlar var ve biliniyor. Sadece eylem biçimleri farklı oluyor.

Bunun gibi netleşmesi gereken Alevileri bekleyen çok daha gerçekler var. Gençler, bizlerden de ileri bakarak, daha bilmediğimiz çok konuyu tartışıyor ve bizlerden de bir çözüm bekliyorlar.

Madem bizler 72 millete eşitiz o zaman bu konuları genel bir kavram olarak ve yazılı bir hale getirip, insanlığa da eşit bir yaklaşımda bulunmamız gerekir. Everensel değerler içinde ne varsa, kim nasıl yaşıyorsa, bizlerinde bu konularda bir sözümüz ve eylem anlayışımız olması gerekir.

Bir 50 yıl geriye gidelim ve hakka yürüyen canımız nereden ve hangi kurumdan sırlanacak mekana yollanıyor ona bakalım.

Hiçbir canın uğurlanacak herhangi bir mekanı yoktu sırlanacağı mekandan başka. Ne camiden ne de Cem Evlerinden uğurlanır sırlanacak canımız, sırlanacağı mekana. Bu erkan, evinin önünde olurdu. Ya da bir Musalla taşı meydanında. Musalla taşı: Bir meydanın adıdır ve her köyde vardır. Bu meydan sadece, hakka yürüyen canımızın uğurlama anında kullanılır.

En yakınları ve tanıdıkları, dostları, musahip, kirve ve konu-komşu kim varsa herkesten helallik alınır.

Bir halka oluşturulur, canımızın alıp vereceği var mı o sorgulanır. Yani; hesap alıp verme yeridir. Herkese 3 defa sorulur “alacağı olan var mı” diye. Ya da 3 defa sorulur “vereceği olan var mı” diye ve helalleşme

yapılır, gülbanklar ,nefesler, devriyeler söylenir, sırlanacak mekana götürülüp, topraktan rızalık alınarak sırlanır.

En önemli ritüellerimizden birisi de budur.

Üç aşaması vardır; Paklama: Yıkama, sargılama, Haklama: Halka halinde olmuş toplumu ayırt etmeksizin hakkının olup olmadığının sorulması. Ve Sırlama; Sırlama önce topraktan rızalık alıp,sırtı toprağa gelecek şekilde önceden hazırlanmış mekana yerleştirilip kapatılma sürecidir. Sağlığında nasıl, yönü insanaysa, sılama anında da yön tayin etmeden ama belirli bir sıralama nizamında, sırlama mekanına uygun olması gerekir.

Sırlandıktan sonra da, ziyaretler kesilmelidir. Gösteriş ve belirtiden kaçınılmalıdır.

Çünkü; Canımız artık toprak ananın rahmindedir.

Yaratan ve alan doğadır

Ne elçisi ne de Allahı vardır

Yarattığı canlılardan biri insandır

İnsanın geninde kendisi vardır

BT

MUSAHİPLİK VE KİRVELİK

Bir can iken eşdeşimi bulmuşum

Eşdeşli iki cana ıkrar vermişim
Dört can ile bir tek yola girmişim
İyi, kötü günde musahipiz biz
BT

Bu kavramlar Alevilikte olmazsa olmazlarından. Bunların tarihselliğine baktığımızda çok büyük bir sosyal değeri vardır. Her iki kavramında benzerlikleri aynıdır aşağı yukarı.

Sosyal değerlerinden ileri, manevi değeri oldukça manalı ve anlamlıdır. İkrara bağlı bir kavramdır. Kirveliği ele alırsak, tarihselliği ilkel çağlara kadar uzanıyor. Afrika da eski kabileler tarafından ilkel bir şekilde uygulanıyor olması sonraları kurallaşılıyor ve kuramsallaşılıyor. İlk olarakta, Yahudilik inancı dönemlerinde resmileşiyor. İslamiyetin oluşum sürecinde de bire bir benimsenip, kural ve yasal hale getiriliyor. Ama Kur-an'da kesin bir hüküm bulunmuyor. Aslında bir elit olma ritüelidir. Yani; Farklı olmaktır ya da farklılığı belirten bir noktalamadır!

Anadolu'yada, İslami inanç ve kavramları sonuncu yayı-lıyor ve Aleviler tarafından da benimseniyor.

Aleviler biraz farklı bir uygulama törenleri yapıyor kendi aralarında. Önce çocuğunu sünnet ettirecek aile kendilerine bir kirve edinmek zorundadır. Her yöreye göre farklı uygulama olsada, benim duyduğum

(Uygulamasına tanık olmadım hiç) kirve varlıklı biri olması gerekir ki, çocuğun hem sünnet masrafını üstlenecek hem de askerden gelip, evlenene kadar bütün sorumluluk ve masraflarını üstlenecek biri olmalıdır.

Bu bir imecenin ve dayanışmanın gereği olduğunu, sosyal yaşamda paylaşımcılığın gelenek haline geldiği bir kültür ve ritüelin gelenekselleşmiş bir hale bürünmüş halidir.

Musahiplik ise, aynı sosyal bir dayanışma içerisinde biraz farklılıkları vardır.

İki yetkin ve evli çiftlerin, yol kardeşi olma ritüelidir. Yine biri zengin biri fakir ama bir-birlerine ruhende bir sevgi ile yakın oldukları bir dörtlü olmaları, musahiplik kararı vermelerinin ikrarı sonucudur.

İnce bir yoldur. Büyük sorumluluktur, 7 göbek kız alıp vermeleri uygun görülmez. İşte bunları artık

Alevilik bir ortak anlayış içinde çözümlenmelidirler. Hatta, gençliğe karşı bir sorumluluğumuz olmalıdır. Amca kızı, dayı kızı, teyze, hala kızı ile evleniyor ama Musahip'inin kızı ile evlenemiyor. Dayanışma, yol kardeşliği, sosyal bir ilişki ağı olması çok güzel ama bazı katı kural konulması da artık geçerliliğini yitirmiş olması gerekir. Belki geçmiş süreçlerde gerekli ola bilir ama yaşadığımız bu süreçte gençliğimize karşıda bir sorumluluğumuzun bilincinde olmalıyız.

İNANÇ BOYUTU VE KAVRAMLAR

“Sorma ne hacet bizleri sofu
Ta ezel künyede ismimiz vardır
Dünya kurulmadan yüzbin yıl evvel
Ol yeşil kandilde cismimiz vardı
Devranî

“Ta ezelden kandildeki nurdayım
Binde bir can eremedi bu sırta”
Dermanî

1-Hangi inanç, hangi din ve hangi yol?

2-Hangi dilde, hangi kültürde ve hangi gelenekte?

Her iki soruların içindeki kavramlar tam birer kavram kargaşasıdır. Bunları nasıl aşım, bu kavramlar kargaşasını bu kavramlar yumağını nasıl çözmeliyiz ve nasıl aşmalıyız?

Bu konular oldukça tartışılmaya ve bir o kadarda, ortak mutakabat sağlamaya muhtaç konulardır. Kimsenin karşı çıkmayacağı, kimsenin kimseye niçin, neden dedin diyemeyeceği bir ortak mutakabat mutlak sağlanmalıdır. Konuya gelirsek; Allah, Rab, Haq, Hûda... gibi birçok tanrı ismi vardır.

- Allah kavramı: Allah sözünü kullanmayalım ama, söyleyenlere karşı da bir cephe almayalım. İncancına kim nasıl bir kavramla bakıyorsa baksın (Bu genel bir anlayış olmalıdır. Alevi olmayan ama bizimle mücadele eden, bizler gibi yaşamak isteyen dost ve yoldaşlarımız için) Allah kavramından rahatsızlık duymayalım.

- Rab kavramı: Allah kavramının, bir başka dilde ve bölgede çok telaffuz edilen bir kavramdır. Yukarda belirtildiği gibi bu kavramda bizleri rahatsız edici bir kavramdan çıkartılıp, bizim biatsız ve vardan varoluş incancımızın yanında olmaları, tek kavramla kargaşa olarak görülmemelidir.

- Haq, (RaHaqq) ya da Hakk” kavramı: Bu kavram, Allah sözcüğünün bir karşı duruş anlayışıdır, ya da öyle anlaşılır.

Sakahum sırrı incancı içerisinde bir yaratıcı olarak kullanılır. Allah nasıl yaratıcı ve Adem ve Hava’yı yaratmışsa, Ra Haq’ta, Naci-Naciye’yi gökten indirmiştir. İslami inanış çamurdan yaratmış, diğeri gökten indirmiş!

Yani; Aleviler olarak, vardan var olmuş, ezelden beri (Galubela) süre gelen, yoluna devam eden ama süre (devam) olarak sonsuza yürüyenlerdeniz. Aynı anlayış, yani biatsız varoluştan yana ortak yaşam biçimini,

rızalık şehir anlayışını özümsemiş ise her sorunu süreç içinde aşacağız demektir.

- Hüda kavramı: Bu kavram çok sesli bir kavram. İsim olarak da kullanılır bireylerce. Hükümdar olarakta, Tanrı, Hakk gibi kavramları olsada, Arap olmayan halklar tarafından kullanmaya başladığını biliyoruz.

Bazı anlayışlarda, Hüda'ya Işık, gök, güç gibi çok büyük anlamlar da yüklenmiştir.

Bu gibi sözcük, kavram ve inanışlar bizleri asırlardır oyalamıştır.

Aleviler artık yolumuzu ortak kılacaksa yönümüz insan, sevgimiz doğa, aşkımız yaşam olmalıdır. İlla bir kavram mı ya da bir kavram çağrıştıran mı koymalıyız? Belki de halkın beklentisi budur. Gençliğe de hitap edecek bir kavram olacaksa en güzel kavram EVREN kavramıdır. Peki; Allah, Tanrı, Hakk gibi kavramlar yerine “Evren” diye biliyor muyuz? Örnek; “Evren bilir, evrenin işi, evren ne derse, evren akıl versin, evren kabul görsün gibi yüzlerce sözcük türetebiliriz ve bu kavram, manifesto ya da rönesans bildirisini okuyan ve gerçekten anlamak isteyen herkesin ortak yaşam felsefesi olan Evren konusu benimsenmeli ve yapılmalıdır diye düşünüyorum. Bir başka konumda'da; Şifalar diliyorum, Enerjim

seninle olsun, Enerjimi yolluyorum gibi olursa daha çağdaş bir söylem olur.

ALEVİLİKTE HAKK ANLAYIŞI

Gönül kırma incitirsin evreni
Evren yönetiyor senin devrini
Her canlı eşittir bilsen kendini
Kırarsan bir kalbi incinir canlar.
BT

Hakk konusunda çok şey söylenir, yazılır, seminerler verilir, tartışmalar yapılır, ayrımlar yapılır gibi onlarca soru ve kavramlar yükleye biliriz. Ama ne yazık ki bir tek kavram vardır adı haktır.

Evrende ve doğada meşru olan ne var ise haktır ve gerçektir. Bu meşru olan her şeyin kaynağında haktır. İçsellik ile, mantığın bir birleşkesi gibi haktan uzaklaşınca insanın içi acır, mantığı karışır. İçi acımayan ve mantığı bulanmayan ya düşkündür, ya da hakk tanımayandır.

Aynı zamanda da ADAB ve NEFS'in kalesidir Hakk! Adab: İnsanın karakteridir, davranışının bir ölçü birimi gibidir. Saygınlığın, saygının bir ilkesel davranışıdır.

Nefs: Bir eğitim, terbiye, öğretim, var ile yetinme ve fazlasına göz koymama, "El-Dil-Bel anlayışının en temel kaynaklarından ilki nefis ise, bir diğeri adab'tır.

Bunların hepsi Hakk ile ilgisi ve bağı kopartılamaz. Bu konuları biraz olsun anlaşılır dille yazmasındaki gaye, herkesin anlayacağı bir dil kullanmaktır. Bu da bir hakktır aslında. İnsanları terim ve ideolojik kavramlarla bazı anlaşılır olanı da anlaşılmaz kılıyorlar ya da kılıyor.

Hakk insanda bir onur gibi her an her saniye unutulmaması gereken bir kavram olmalıdır.

Ki, her an hakkını savunacak bir karşı duruşa geçmelidir. Hakk edinmek için, haklı olmak gerekir. Hakkın olmadığı yerde, hakk iddia etmekte haksızlıktır.

Alevilikteki Hakk ve İnanç anlayışı nasıl bir metafizikte, bilginin kaynağı yok ise, Alevilikte bizim kaynağımız belirtilemez. Ezeldenberi, vardan var olanlar isek, doğa nasıl dengeler üzerine kurulmuş ise, Alevilikte dengeler üzerine kurulmuştur. Hakk anlayışıda, doğa dengeleri kadar büyük bir kavram ve anlayıştır.

Dara durmakta, Hakk ihlali sonudur, nefisini koruyamama sorunudur, adabını aşma sorunudur.

Her inanç ve ritüel anlayışımız, kavram kargaşasına neden olmadan, açık dille anlatıp, farklı anlayış ve anlatımları büyük bir ayrıcalık gösterip, inanç, söylev ve yazınsal olarak çelişkiye düşmeden, geleceğe ve geleceğimize bir yazınsal sunum yapmalıyız.

İddamız yok, dayatma ve direktmemiz yok, evrensellik bize ne sunmuş ise ondan başkasına inanmayız.

Evrenden sorumlu herkes ezberleri bozmaya devam etmelidir.

Taki kendimiz olana kadar.

Nasıl mı?

Örneğin; hepimizin soyu aynıdır!

Hepimizin soyu SU'dur.

Hepimiz bir damla sudan olmuşumuzdur.

Kutsallığımız SU'dur.

Işığımız Güneş'tir. Yani beynindir, gözlerindir.

Bedenimiz topraktır.

Güneş, Su ve Toprak ortak malımızdır.

Havva candır. Yani; Nefestir. Soluduğun soluktur, canındır soluğundur.

O kesilince, canın yoktur! Soluğun bedenden çıkınca, Evrene dönersin, bedeninin de toprağa.

Yani sen Evrensin.

MAKAM MEVKİ OLUŞUMLARI

“Bir gün dönüp geçmişe baktığınızda, mücadelelerle geçen hayatınızın en güzel yılları olduğunu fark edeceksiniz.” Freud

Ağzından giren kirlenmez seni
Çıkacak bir sözle kırarsın kalbi
Karakterin seni edecek Nebi
Kaçarsa ölçüsü benliğin kaçır
BT

Alevilikte makam ve mevki kavramı yoktur. “Baş-ayak, ayak-baş” ilkemizin hiçbir ritüelimizle çelişmeyeceği gerçeğini görmek gerekir.

Pir posta otururken de katılımcıların hepsinden rızalık istemesi, Pirden bir şikayeti olan varsa, dara çekme hakkının olduğu, destur alındıktan sonra “Dara durma toplantısının başladığını, semah, müzik, yargı, lokma, yol kardeşi olma, ritüellerinin yapıldığı bu toplantının rızalık alındıktan sonra, sonuna kadar Pirin toplantıya öncülük etmesi bir kolektif anlayışın ve birlikteliğin uygulanmasıdır.

Alevilikte Parti, dernek, vakıf, yönetim, kurul, yürütme, başkan, yardımcı, sekreter gibi oluşum ve bireysel yetki

bulunmamaktadır. Bu oluşum ve yetkisellik, popilist olmayı, egoist, kibir abidesi, kendini herkesin üstünde görme anlayışını da beraberinde getiriyor oluşumun kendi doğallığı gereğini ortaya koymaktadır.

Peki bizde ne vardır?

Bizde, Meclis vardır. Herkesin katıla bileceği, söz hakkının olduğu, ortak kararların alındığı bir rızalık oluşumdur. Bu meclis, rızalık verilerek bir divan oluşur.

Bu divan meclisi baştan sonuna kadar söz alıp-verme işlevini yapar, not tutma görevini yapar.

Yazı oluşum divanı: Yazı işlerinden sorumludur ve meclisin beynidir. Bütün yazılı dosyalar, arşivler, belgeler, toplantı zamanını ayarlama gibi görevleri olmalıdır.

Basın oluşum divanı: Görsel ve yayın oluşumları ile ilişkide olup, sorunları ile ilgilenmek, ihtiyaçlarını temin etme, her türlü iletişimi divanla sağlamasıdır.

Sanat oluşum divanı: Sanatçıların eğitimi, ihtiyacı, sanat dallarının ihtiyaç sorumluluğu, ürettiği ürünleri bölgelere tanıtması gibi sorumlulukları olmalıdır.

İletişim divanı: Meclisler ve divanlar arası iletişimi sağlamak, sorunları meclise taşıma görevleri gibi görevleri üstlenip, içerdeki ve dışardaki bütün gelişmelerin gözlemcisi ve duyumu üstlenen bir iletişim divanı olmalıdır.

Organize divanı: Bu divan, bir 12 hizmet görevi gibi görevi olmalıdır bütün Dara durma toplantılarını organize eden, toplantının amacı ve ihtiyaçlarını, toplantının başından sonuna kadar üstlenip, toplantının amacına göre şekillenmelidir.

Yani; Görgü toplantısı mı, Yol kardeşliği toplantısı mı, Hızır toplantısı mı hangi amaçta olursa olsun organize divanı'nın hizmetkarlığında olmalıdır.

ALEVİLİĞİN ORTAK YAŞAM ANLAYIŞI OLAN ORTAK YAŞAM YOLU

Bu konuda Kazım DURSUN arkadaşım yazısı

RIZALIK ŞEHİRİ

“Rıza Şehrinde tartı yok, terazi yok, para yok, pul yok, vergi yok, toprak, su herkesin ortak malı alınıp satılamaz. Herkesin ihtiyacına göre kazanç ve

yeteneğine göre iş, tahakküme yer yok. Mutluluk ve acılar paylaşılır, zorlama ve şiddet içermez. Her canlı eşittir. Canların üretimdeki rolleri önemlidir ancak belirleyici değildir.

Rıza Şehrinin temel felsefesi tüm özel mülkiyeti ret eden bir komünal yaşam şeklidir. İnsanların ortak üretimine katılımları sağlanır. Doğal yaşam ve ortak bilinç, demokratik yaşam ve örgütlülüğü esas almaktadır. Akrabalık dahil her türlü hiyerarşilerin ortadan kaldırıldığı ve insanlık temeline dayalı özgür birey ve toplumsallığı esas alır.

Alevilerin temel yaşam ve inanç felsefesini oluşturan, rızalık şehri ütopyası, canlının canlı üzerinde tahakkümünü ret eder. Bu bağlamda erkeğin kadın, gencin yaşlıya, bir etnik grubun diğer bir gruba, devletin vatandaşa, bürokrasinin bireye, bir sınıfın diğer sınıf üzerindeki tahakkümünü kabul etmez. Bu şehir de cinsiyetçi anlayışa yer yok. Dolayısıyla cinsel şiddet ve sömürüye izin verilmez. Rızalık şehrinin insanları, toplum olmadan birey var olamaz, kişisel değil, toplumsal özgürlük yaşamın vazgeçilmezidir.

Rıza şehrinin insanları, burjuva sınıfının tüm ilişkilerin metalaştırıldığı bilincinde olup özel mülkiyetin dayattığı baskı, devletin uyguladığı anti demokratik uygulamaya karşı toplumsallığı korumak ve geliştirmek üzere,

sömürü düzeninin nedenini tespit ederek sınıf bilincini üst noktaya çıkartır.

Rızalık şehrinde yaşayan Kızılbaş-Alevi yol erinin, uymak zorunda olduğu toplumsal ahlaki öğretinin özünü oluşturan kişinin toplumla barışık olması tüm insanlara bir gözle bakması yolun esasını teşkil eder. Kişinin kendisi ile barışık olması kendi özünü hesaplaşması, nefesine göre değil, yol ve erkân ölçülerine göre davranışta bulunması, sabırlı, hak, vicdan ve adalet sahibi olması, yol kardeşine, yol erkana göre davranması, paylaşımcı olması, YARİN YANAĞINDAN GAYRİ her şeyin ortak olduğunu bilincinde olması,

Alevi- Kızılbaş inancı ve öğretisinin yaşam ütopyasının şehri olarak tanımlanan rıza şehrinde yaşayan her can, her yol eri ve yol bileni, sırr-ı hakikate, kamil insana ulaşmanın çabası ve kaygısı içerisindedir.”

Emekte payı olmayanın, paylaşım da'da payı olmayan bir sürecin Rıza Şehri ile imece yaşam geleneğimizi oluşturma çalışmaları yapılmalıdır.

Rıza Şehri çok iyi anlatılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

ALEVİLİKTE ÖZEL GÜNLER

Özel günlerimiz saklı gizlidir

Gagan'ımız yasak, Nevruz pimlidir

Hızır günlerimiz birçok dillidir
Hıdır-İlyasımız korkudur sanki
BT

Alevilikte özel günlere, kendi inancımız ve değerimiz olan, doğanın bize sunduğu Nevruz'umuz ile başlamak en doğru seçenek ve izlenecek yoldur.

Bizlerin inandığı, vardan varoluş felsefesine bağlı olarak ve evrenselliğin, evrimselliği içerisinde kalarak, özümüzle yüzleşmek zorundayız.

Nevruz'u şöyle açıklamak gerekir. 21 Haziran'ı 22 Haziran'a bağlayan gece bir gün dönümüdür ve en kısa gece, en uzun gündüzdür zaman dilimi olarak.

Tam tersi olan, 21 Aralık ve 22 Aralık gecesi olan değişim, gün dönümü ise, en uzun gece ve en kısa gündüzü gösteren zaman dilimidir. İşt; 21 Aralık ve 21 Haziran'ın ortası olan 21 Mart'tır. Yani; Gece ile gündüzün eşit olduğu gündür. Bugünü doğa bize yılbaşı olarak sunmuştur.

Aynı güne denk gelen direnişlere saygı duymakla beraber, en temel ve bize doğa tarafından sunulan bugüne saygı duymak gerekir. Nevruz sadece, yılbaşı olarak değil, aynı zamanda baharın gelişini müjdeleyen gündür.

Baharın müjdesi Cemre ile başlar.

Cemre: Arapça bir sözcüktür. Ateş ve Kor anlamında kullanılır.

Anadolu'da ise; İmre, Zehmeri gibi sözcükler kullanılır.

1.Cemre 19-20 Şubat havaya, 2. Cemre 26-27 Şubat suya, 3.Cemre 5-6 Mart toprağa düşer.

Yani doğa ön hazırlık olarak, ısınma işlemini sıra ile yapar. 2 hafta sonra da artık doğa hazırdır, Nevruz ile uyanmaya. Gece ile gündüz eşitlenmiş, günlerin uzamaya daha fazla başladığı bir gün olarak ve sıcaklığın artması, bitkilerin uç verme zamanı gelme sürecidir.

Harika bir süreç. insan nasıl aşık olmasın böyle bir doğa olayına! Bizim, ayet ile hurafe ile ne ilişkimiz olur. Her şey açık ve net. Bu bizlerin en özel günüdür ve yılbaşdır aynı zamanda.

Diğer özel günlerimiz ise, anma törenleri gibi, bazı değerlerimizin devriyesinde bir arada olmak için toplanırız. En büyük anma toplantılarımız, Abdal Musa Anma Töreni ve Hünkar Bektaş Veli Anma törenleridir. Abdal Musa; Genellikle her yıl Temmuz'un ilk haftasında 3 gün süren anma törenleri vardır. Şimdi Uluslararası bir etkinliğe dönüşmüştür.

Bir diğer önemli anma törenlerimiz ise, Hünkar Bektaş Veli'yi anma törenleridir.

Her yıl Ağustos'un 16,17 ve 18 günlerinde gerçekleşir. Uluslararası bir etkinlik yapılmaktadır.

Bütün Alevilerin merkezi sayılır konumunda olan, Hünkar Bektaş Veli kasabası, Devlet tarafından da mercek altındadır.

Nevruz'un uyanışıyla ve baharla başlayan bir süreç, ekim ayında bütün gıda ihtiyaçlarımızın tedarik süreci bitmiş, kış hazırlığımızın başlayacağı süreci eksiklerimizi tamamlayıp,

Dara durma toplantılarımızın, başladığı süreç yaklaşırken, Aralık'ın sonu itibariyle 24 Aralık'ta başlayıp dara durma toplantılarımız 21 mart'a kadar süren bir zaman diliminde gerçekleşir.

Hıdırellez kutlamaları. Bütün dünyayı ilgilendiren bir kutlama biçimi vardır. Orta Asya, Ortadoğu, Anadolu, Balkanlar gibi coğrafyalarda mevsimlik kutlanan bir tören ve buluşma günleridir.

Darda kalanların yardımcısı olma anlayışı olan, Hızır ile denizin buluşmasıdır. Hava ile su buluşması gibi. 6 mayıs'ta başlayıp 7 kasıma kadar yaz günlerini ve 8 kasımdan

5 Mayıs'a kadar kış günlerini içeren, yılın 12 ayında Hızırın darda kalanlara yardım edeceği

kutlama ve anma toplantı ve buluşmalar, 4-5 ve 6 Mayıs bazen "Bahar Bayramı" adı altında kutlanıp, herkesin kır-lara çıkıp, sevdaların, aşkların buluşması olarakta 3 gün bir eğlence havasında kutlanır.

Khan-Gagan:Yaşlı ve eski anlamındadır.

Aralık'ın,21'i, 22'ye bağlan gece gündönümü olduğundan, gün ışınlarının bugünden itibaren daha erken dünyamızı aydınlatacağından dolayı gün ışınlarına saygı niteliğindedir.

İlk kutlama günü 24 Aralıktır. Tam 7 dakika artık erken gün ışığı gelmeye başlamıştır.

Dersim yöresinde çok daha canlı ve özel bir gün olarak yöre gömmesi (Babiko) yapılıp mezarlar ziyaret edilip gelinince, gömmeler yenir ve lokma olarak gülbank okunur.

Gagan etkinlikleri: Bir başka adı cadılar bayramıdır. Amerika ve Avrupa'da Waynak, Kerstmiş, Sinterclaa (Noel) olarakta kutlanan bu etkinlikler, genellikle 31 Ekim'den sonra başlayıp, Şubat'a kadar süren, Şubat'ta da çok büyük kutlamalarla son bulur. Bu şubat kutlamaları eskiden Hıristiyanların 40 gün tutulan orucun başladığı güne de denk getirilir. Önce 3 gün delicesine eğlenirler (Karnaval) sonra oruca başlarlar. Şimdi Oruç geleneği bütün Hıristiyan aleminde kalkmıştır.

Bu da Cemre'nin havaya düşme tarihlerine kadar süren bir zaman dilimini kapsar.

Anadolu'da ise genellikle Dersim yöresinde olmazsa olmazlardan biridir pagan buluşmaları.

Çok faklı giysiler, paylaşımçı, dayanışmacı, kurt'u, kuşu da düşünerek, dallara yiyecekler asıp, bazı noktalara

yiyecekler bırakıp, bütün canlılarla eşdeğer ve paylaşımcı bir kutlama süreci başlar.

DÖRT KAPI KIRK KURAL **(Olmazsa olmaz denilen)**

Doğusu batısı güney kuzeyi
Dört tarafa açılan on'ar kapısı
Toplamını saysan kırktır yapısı
İnsan bedeninde vuku bulmuştur
BT

Hünkar Bektaş Veli'nin tesbit ettiğine inanılır, dört kapı, kırk kuralı.

Önce, DÖRT KAPI kuralları:

1. Bel Kapısı, Giriş - Mertebesi
2. Yol Kapısı -Süreklilik - Mertebesi
3. Marifet Kap ısı - ADAB - Âriflik Mertebesi
4. Hakikat (GERÇEK) Kapısı
- Gök Aman - Yer Ana Musayıplik Mertebesi

1. Giriş Kapısı'nın Kuralları:

- 1- Güven vermek
- 2- İlim öğrenmek
- 3- Görev bilmek
- 4- Haramdan uzaklaşmak,
- 5- Ailesine faydalı olmak,
- 6- Çevreye zarar vermemek,
- 7- Pirine itahat (Saygı) etmek,
- 8- Şefkâtli olmak,
- 9- Fiziki ve mânevi yönden temiz olmak,
- 10-Kötü işlerden sakınmak.

2. Yol Kapısı'nın Kuralları:

- 1- İkrar vermek,
- 2- Mürşidin öğütlerine (Tutmak) uymak,
- 3- Temiz giyinmek,
- 4- İyilik yolunda mücadele etmek,
- 5- Hizmet etmeyi sevmek,
- 6- Haksızlıktan korkmak,
- 7- Ümitsizliğe düşmemek,
- 8- İbret almak,
- 9- Nimet dağıtmak,
- 10- Özünü fakir görmek

3. Marifet (ADAB) Kapısı'nın Kuralları:

- 1- Edepli olmak,
- 2- Bencillik, öç alma isteği ve garezden uzak durmak,
- 3- Dayanma (Direnmek),
- 4- Sabır ve yetinme,
- 5- Utanma,
- 6- Cömertlik,
- 7- İlim,
- 8- Hoşgörü,
- 9- Özünü bilmek,
- 10-Anlayışlı olmak

4. Hakikat (GERÇEK) Kapısı'nın Kuralları:

- 1- Alçakgönüllü olmak,
- 2- Kimsenin aybını görmemek,
- 3- Yapabileceğin hiçbir iyiliği esirgememek,
- 4- Doğa'nın her yarattığını sevmek,
- 5- Tüm insanları bir görmek,
- 6- Birliğe yönelmek ve yöneltmek,
- 7- Gerçeği gizlememek,
- 8- Anlamı bilmek,
- 9- Evrensel sırrı öğrenmek,
- 10-Doğa'nın varlığına ulaşmak.

ALEVİ OLMAYAN BİRİ ALEVİ OLABİLİR Mİ?

Yüzü nur, sözü derman olmalı
Duruşu güç, gözü güven vermeli
Acımda ağlayıp, neşemizde gülmeli
Tam o zaman sevgisini sunandır
BT

Biat etmeyen, vardan varoluşa inanan herkes bir Alevi pirinin bulunduğu buluşma merkezine gidip, kendini tanıtarak Alevi olmak istediğini anlatır.

Aleviliğin, biat ettirecek, kitabında kuralları olan bir inanç anlayışı yoktur, olmamıştır ve olmayacaktır.

Geçmişle oyalanan, geleceğin umudu olamaz! Geleceğe umutla mı bakmak istiyorsun geçmişle oyalanmadan geleceğe beraber yürüyeceğimiz bu sonsuza giden yolda herkes katıla bilir.

İlkelerimiz yukarda yazılıdır. Hiçbir semavi dinlerden bir beklenti içinde olmamalı. Bizlerde böyle bir inanç ve o inançlardan herhangi bir ritüel yoktur. Ortak yaşayacaksak, ortak bir duruş olmalıdır. Rıza şehri yaşam biçimimiz olduğunu bilip ve uymalıdır.

Baş, ayak, ayak baş olduğunu bilip, kolektif bir siyaset ilkesine uyan, Piri PİR, Mürşidi, Mürşid bilip, ortak rızalık verilen PİR'e saygınlığını bilmelidir.

Pir, Mürşid ve talipleriyle bir bütünlük içinde saygınlığı içeren HUKUK ilkesi, ortak verilen karar sonucu, öne çıkartılan PİR: ANA da olur. Kadın seçilmiş ise, ANA, erkek seçilmiş ise PİR denir. Bu ilkelere uyan herkes, ıkrar verdiği an, Aleviliğe girer ve kendini Alevi olarak görebilir. Bu istekte olan birey, reşit yaşta olmalıdır. Müsaip olmalıdır, hatasından dolayı verilecek, düşkünlük cezasına ihtirazı olmamalıdır.

Alevilikten ayrılmak isteyen, Mürşidine haber verir, rızalık alıp ve ayrılır.

Giriş nasıl bir Mürşid'e sorulup, Dar'a çekilip, Dar'da soruları yanıtlayıp, belirli bir süre denetim içinde kalıp, sonra yeniden dar meydanında onay alıyorsa, ayrılırken de aynı yoldan çıkabilir.

Kısa bir açıklama

Birçok kurum, kuruluş, federasyon, dernek ve vakıf gibi oluşumların tüzük ve ilkelerini inceledim. Bu

RÖNESAS anlatımına en yakın düşüncüyü, Çağdaş Aleviler Birliği ve Dünya Aleviler Birliği Platformlarında buldum. Rönesas anlatımı bu çalışmamda, sesleniş ve anlatımı bütün Alevi, Bektaşî ve Kızılbaş anlayışı içinde olan ve benimseyen herkes içindir.

En çokta kayıp ettiğimiz ve kazanmakta zorlandığımız gençlerimize bir çağrı anlamındadır.

Ayrıca

Katkıda bulunan ve desteğini esirgemeyen dost ve yoldaşlarıma teşekkür ediyorum.

Önce taslak olarak yazıp hazırladım. Sonra bilgisine ve uzmanlıklarına güvenerek sunduğum yoldaşlarım, Feramuz Acar, Hem yazılı hem sözlü katkılarını esirgememiştir.

İbrahim Ergin, (Sosyolog) yazılı olarak katkısını yapması ve redaksi konusunda emeğini esirgememesi ayrı bir dayanışma örneği sunmuştur.

Araştırman, yazar ve 6 hafta boyunca, haftada bir gün uzun uzun tartıştığımız ve filozofca bilgilerini esirgemeyen sevgili Cemal Zöngür en çok emek verenler olmuşlardır.

Hasan Doğan (Dede), Kemal Atalar araştırmacı ve yazar, Zülfü Akar (Dede), Kemal Cenik (Program yapımcısı), Seyit Elbistan Alçıçek (Dede), Devrimci Aleviler Birliği

ve şimdiki Çağdaş Aleviler Birliği örgütlenmesinde büyük emeği olan, emekçi, dik duruşlu Aydın Can. Ve Akademisyen -Filozofumuz- Zafer Aydoğdu'nun emek ve destekleri için herkese ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Son Söylenmesi gerekenler

Bu yazı, bir Manifesto olarak tasarlanmış ve hazırlanmıştır.

Eksiğimiz vardır mutlak. Tamamlamak için ileriki sürece bırakılmalıdır

Alevilikte bir ilk çıkış Manifestosu olması hiç eksiği yok anlamına gelmemelidir.

Bu Manifestonun bir ilk olduğunu düşünmek gerekir.

Tartışılmalı, genişletilmeli, ezberler yıkılmalı, söylevsellikleri aşır, yazınsal olarak genele açılmalıdır Alevilik inanç ve yaşam biçimi.

Artık Alevilerin katledilme döneminin bitip, Aleviliğin katledildiği bir sürecin başladığını bilmek gerekir.

Anadolu ve Mezopotamya'da Alevilik biterse, Ana-dolu ve Mezopotamya'nın demografisinin bitmesi demektir.

Bu bitişin bir yokoluş sürecinin başlaması, Orta-doğu'nun çıkar çatışmaları yumağında, Arap kültür istilasına teslim olması demektir.

İşte bundan dolayı, Bu Alevilik Manifestosunu çok iyi anlayıp kavramak gerekir.